

Talouden ja toiminnan seuranta

Tammi-syyskuu 2025

AJANKOHTAISET NOSTOT

LAHTI-KAUPUNKI

- Talous
- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitus
- Investoinnit
- Väestö
- Työllisyys
- Henkilöstö
- Talouden tasapaino-ohjelma
- Palvelualueiden talous ja toiminta

LAHTI-KONSERNI

- Konsernin tulos- ja rahoituslaskelma
- Konserniyhtiöiden talous ja toiminta

LIITTEET sis. sanastositteet



Ajankohtaiset nostot

Kaupungin tulosennuste on -23,7 milj. euroa alijäämäinen.

Inflaatio syyskuussa 0,5 %.

Kuluttajahintoja nosti eniten sähkö, yleinen sairaalamaksu, savukkeet ja nousua hillitsivät asuntolainojen keskikorko sekä kulutusluottojen korot.

Suomen talous on elpymässä maltillisesti; bkt kasvaa, inflaatio hidastuu ja investoinnit kasvavat erityisesti energia- ja teknologiasiirtymässä. Talouden kasvua varjostaa kuitenkin edelleen kauppa- ja geopolitiikan aiheuttama epävarmuus.

Väkiluku on kasvanut 598 henkilöllä vuoden 2025 alusta ja vuoden takaisesta 681 asukkaalla.

Syyskuussa 2025 työttömyysaste oli 15,8% (9/2024: 13,7 %). Koko maan työttömyysaste on 11,4 % (9/2024: 10,4 %).

Suunniteltujen henkilötyövuosien ennustetaan alittuvan ja terveysperusteisten poissaolojen kasvavan edelliseen vuoteen nähden.

Lahti on tehty kestäväksi

Lahti-kaupunki



Tulosennuste

KOKO KAUPUNKI SIS. TASEYKSIKÖT					
Tuloslaskelma, milj. euroa	TP 2024	KS	KS+LTA:t	ENNUSTE	Poikkeama
Toimintatuotot	177,6	171,8	183,9	185,3	1,4
Valmistus omaan käyttöön	1,3	1,1	1,1	1,1	0,0
Toimintakulut	-500,4	-557,6	-552,2	-537,4	-14,8
Toimintakate	-321,4	-384,6	-367,2	-351,0	-16,2
Verotulot	288,3	295,3	288,6	287,4	-1,2
Valtionosuudet	77,2	86,7	88,8	88,8	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	2,4	6,0	3,9	3,8	0,0
Vuosikate	46,4	3,3	14,1	29,1	-15,0
Poistot ja arvonalentumiset	-56,2	-53,9	-52,9	-52,8	-0,1
Tilikauden tulos	-9,8	-50,6	-38,8	-23,7	-15,1

VUOSIKATE
ENNUSTE

29,1
milj. euroa
(2024: 46,4)

TULOS
ENNUSTE

-23,7
milj. euroa
(2024: -9,8)

YLIJÄÄMÄ TASEESSA
ENNUSTE

222,1
milj. euroa
(2024: 245,8)

Tilikauden tuloksen ennustetaan toteutuvan 23,7 milj. euroa alijäämäisenä

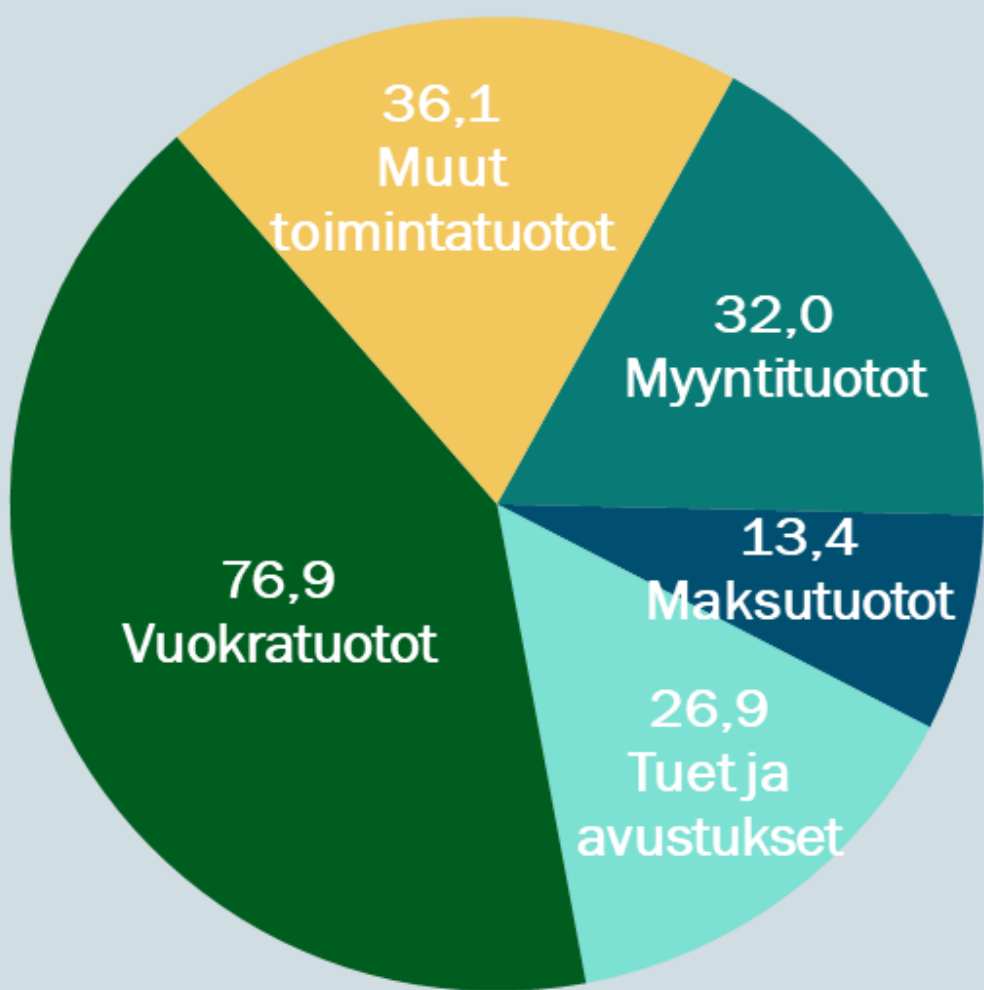
- Talouden toteumaennuste on jatkumoa tilinpäätöksestä 2024. Vuoden 2025 talousarviota on muutettu lisätalousarvioilla tuloksen osalta 11,8 milj. euroa. Talouden näkymä on ollut pohjana myös vuoden 2026 talousarviokehityksen valmistelussa.
- Tammi-syyskuun ennusteen mukaan vuosikate on +29,1 milj. euroa, mikä ei riitä kattamaan poistoja.
- Ennusteen mukaan kaupungin tilikauden tulos on alijäämäinen -23,7 milj. euroa.
- Verotulojen ennustetaan toteutuvan talousarviota heikompana. Ennusteen heikkeneminen johtuu pääosin työllisyyden odotettua heikommasta kehityksestä kuluvana vuonna.
- Valtionosuuksien ennustetaan toteutuvan 2,1 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempina. Ennuste pohjautuu valtiovarainministeriön 19.12.2024 ja opetus- ja kulttuuriministeriön 31.7.2025 valtionosuuspäätöksiin.
- Rahoituserien toteumaennustetta heikentää korkotuottojen ja osinkotuottoarvioiden pienentyminen.

Toimintatuotot ja -kulut ennusteet

TOIMINTATUOTOT ENNUSTE

185,3

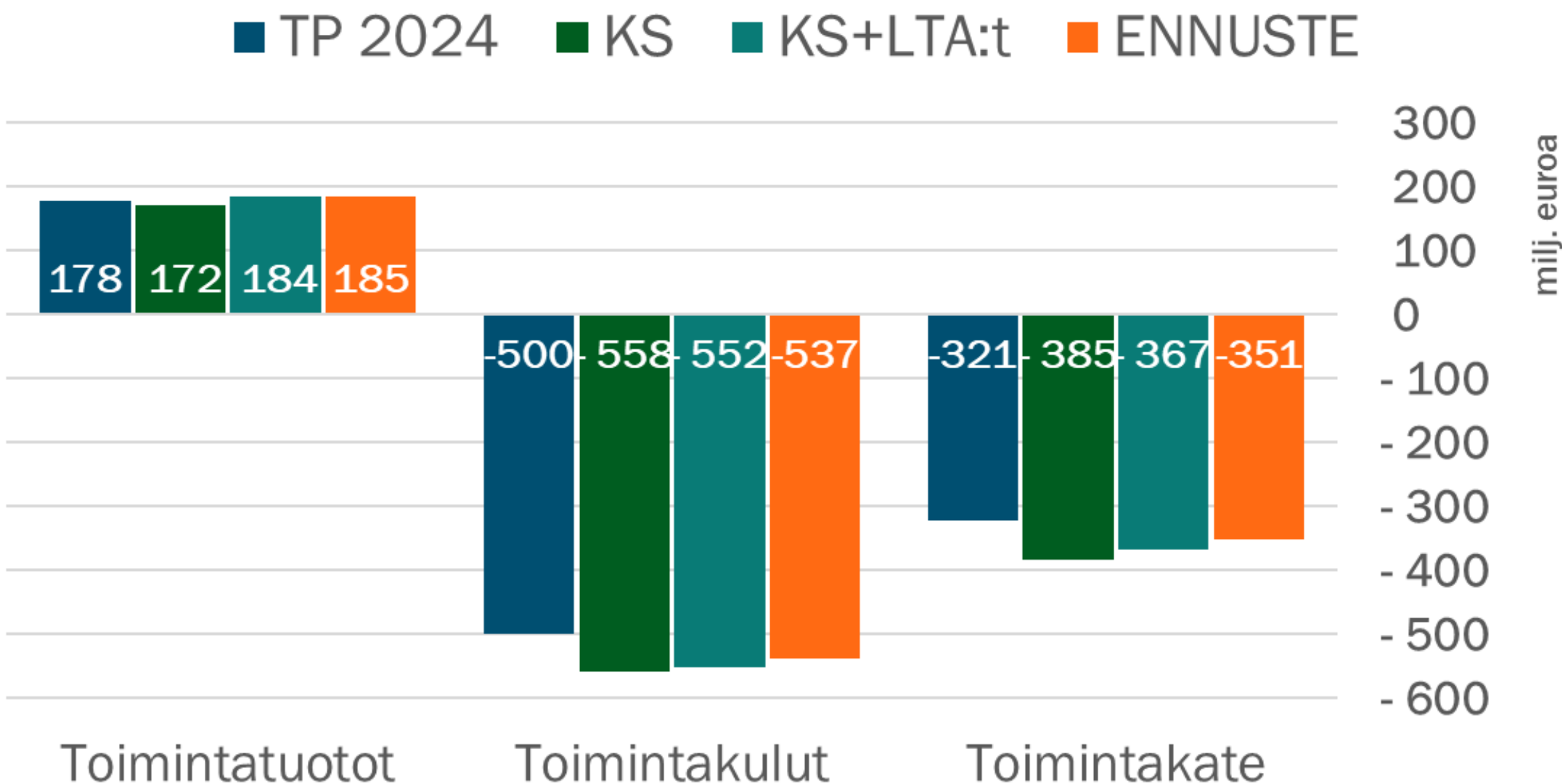
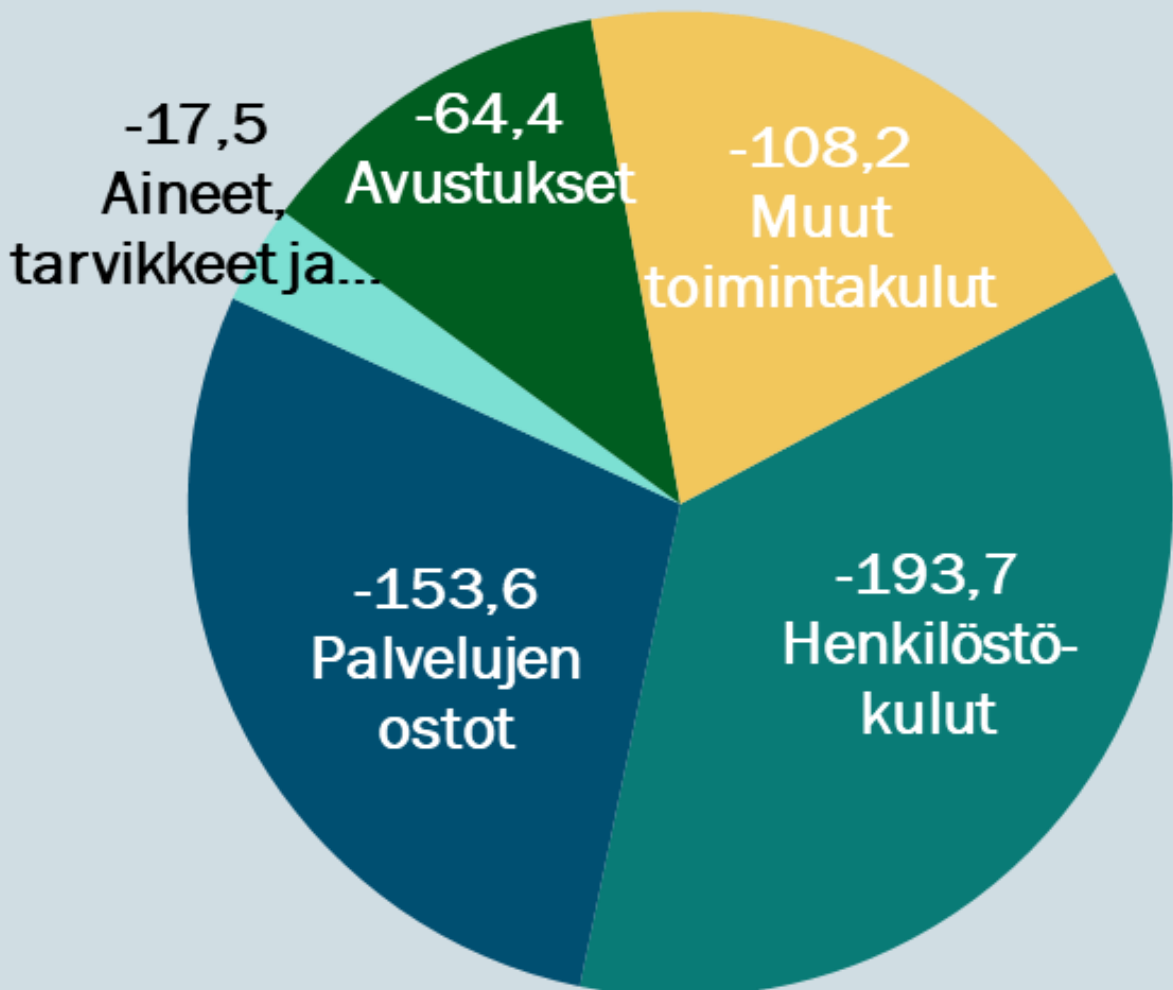
milj. euroa
(2024: 177,6)



TOIMINTAKULUT ENNUSTE

537,4

milj. euroa
(2024: 500,4)



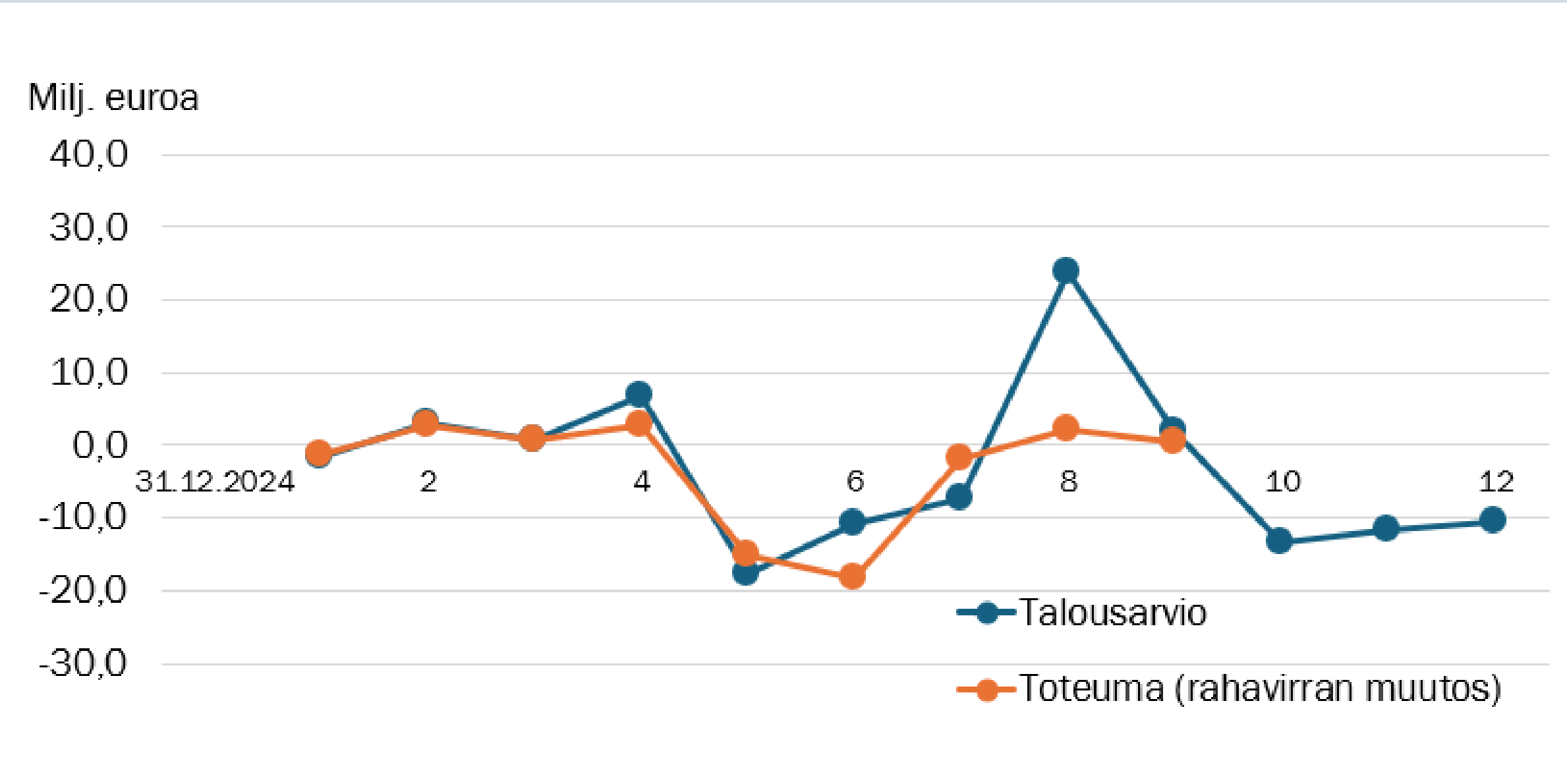
Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan voimassa olevaa talousarviota suurempina +1,4 milj. euroa

- Maanvuokratuottojen ja käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennustetaan toteutuvan muutettua talousarviota suurempina.

Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan voimassa olevaa talousarviota pienempinä -14,8 milj. euroa

- YT-menettelyjen vaikutukset, talouden tasapainotoimenpiteet, inflaation hidastuminen, investointikatto, kertaluonteiset sopimuskorvaukset ja KEVA:n tasausmaksun tarkentuminen parantavat toimintakulujen ennustetta talousarvioon nähden.

Kokonaistulojen ja -menojen kehitys



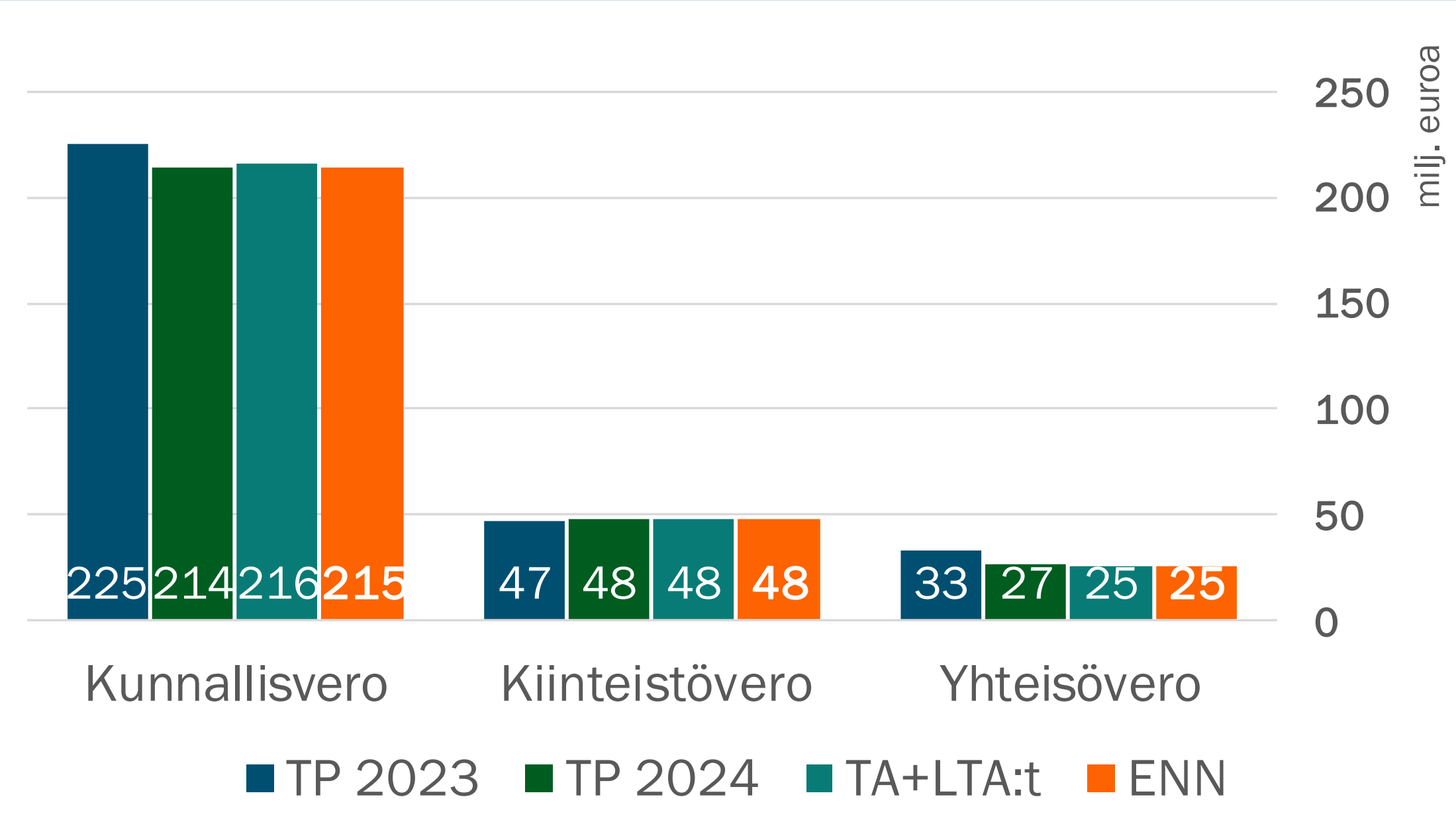
Kuviossa esitetään kuukausittain kunnan tulojen ja menojen erotus, joka kuvaa nettoluotonantoa.

- Kuviossa positiivinen luku ilmaisee kuinka paljon rahavirrasta jää lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen luku ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevilla kassavaroilla tai ottamalla lisää lainaa.
- Tulot sisältävät toimintatuotot, valmistus omaan käyttöön - oikaisun, investointitulot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot sekä anto- ja ottolainojen vähennykset.
- Menot sisältävät toimintakulut, investointimenot, rahoitusmenot sekä anto- ja ottolainojen lisäykset.
- Talousarviossa kokonaistulojen ja menojen nettovaikutus on negatiivinen -38,3 milj. euroa.

LAINANNOSTOT
milj. euroa
elokuussa 0,0

LAINANLYHENNYKSET
milj. euroa
toukokuussa -20,0
joulukuussa -10,0

Verotulot



VEROTULOT
ENNUSTE
287,4 (-1,2)
milj. euroa
(2024: 288,3)

Kunnallisverojen toteumaennuste on 214,6 milj. euroa (-1,2)

Ennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteeseen, jonka taustalla on valtiovarainministeriön syksyn kuntatalousohjelman ennuste. Ennusteessa on huomioitu myös verohallinnon ennakkotieto valmistuvasta verotuksesta 2024.

Ennusteen heikkeneminen johtuu pääosin työllisyyden odotettua heikommasta kehityksestä kuluvana vuonna.

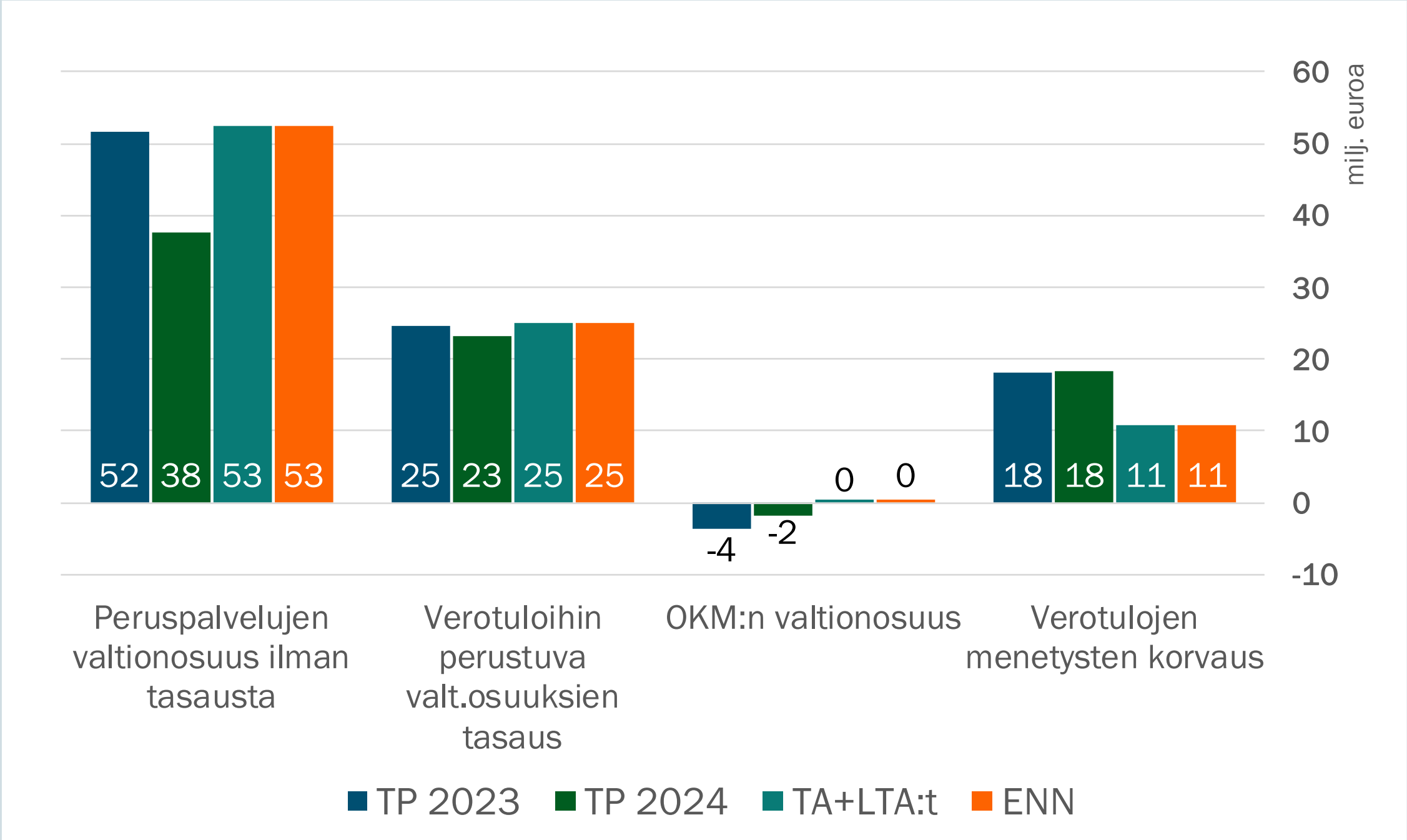
Kiinteistöverojen toteumaennuste on 47,6 milj. euroa (0,0)

Ennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteeseen. Kiinteistöverotulojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena.

Yhteisöverojen toteumaennuste on 25,3 milj. euroa (0,0)

Ennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteeseen, jonka mukaan näkymät eri aloilla ovat heikentyneet vuoden aikana.

Valtionosuudet



VALTIONOSUUDET ENNUSTE

88,8 (0,0)
milj. euroa
(2024: 77,2)

Peruspalvelujen valtionosuusennuste on 77,5 milj. euroa (0,0), josta verotuloihin perustuva valtionosuus on 25,0 milj. euroa.

Ennuste on valtiovarainministeriön valtionosuuspäätöksen (19.12.2024) mukainen. Lahden kaupunki on hakenut oikaisua päätökseen siltä osin kuin laskelmissa on huomioitu Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alijäämän kattamisvelvollisuus.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusennuste on 0,5 milj. euroa (0,0).

Ennuste on opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuspäätöksen (31.7.2025) mukainen. Valtionosuuden kasvun suurin yksittäinen tekijä on lukiokoulutuksen yksikköhinnan kasvu. Kasvua on myös pidennetyn oppivelvollisuuden sekä valmistavan opetuksen yksikkömäärissä.

Verotulojen menetysten korvausennuste on 10,8 milj. euroa (0,0).

Ennuste on valtiovarainministeriön valtionosuuspäätöksen (19.12.2024) mukainen. Verotulomenetysten korvaus perustuu niihin hallituksen päättämiin verovähennyksiin, jotka alentavat kuntien verotuloja. Valtio korvaa ne kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta.

Rahoituksen tilannekatsaus

30.9.2025

LAINAMÄÄRÄ

590,0

milj. euroa

(ulkoiset lainat ilman
konsernitilivelkoja)

KASSAYLIJÄÄMÄN
SIJOITUKSET

41,1

milj. euroa

(markkina-arvo, 43,6 milj.
euroa)

LAINOJEN KESKIKORKO

Viimeiset 12 kk

2,52 %

(ulkoiset lainat ilman
konsernitilivelkoja)

KASSAVARAT

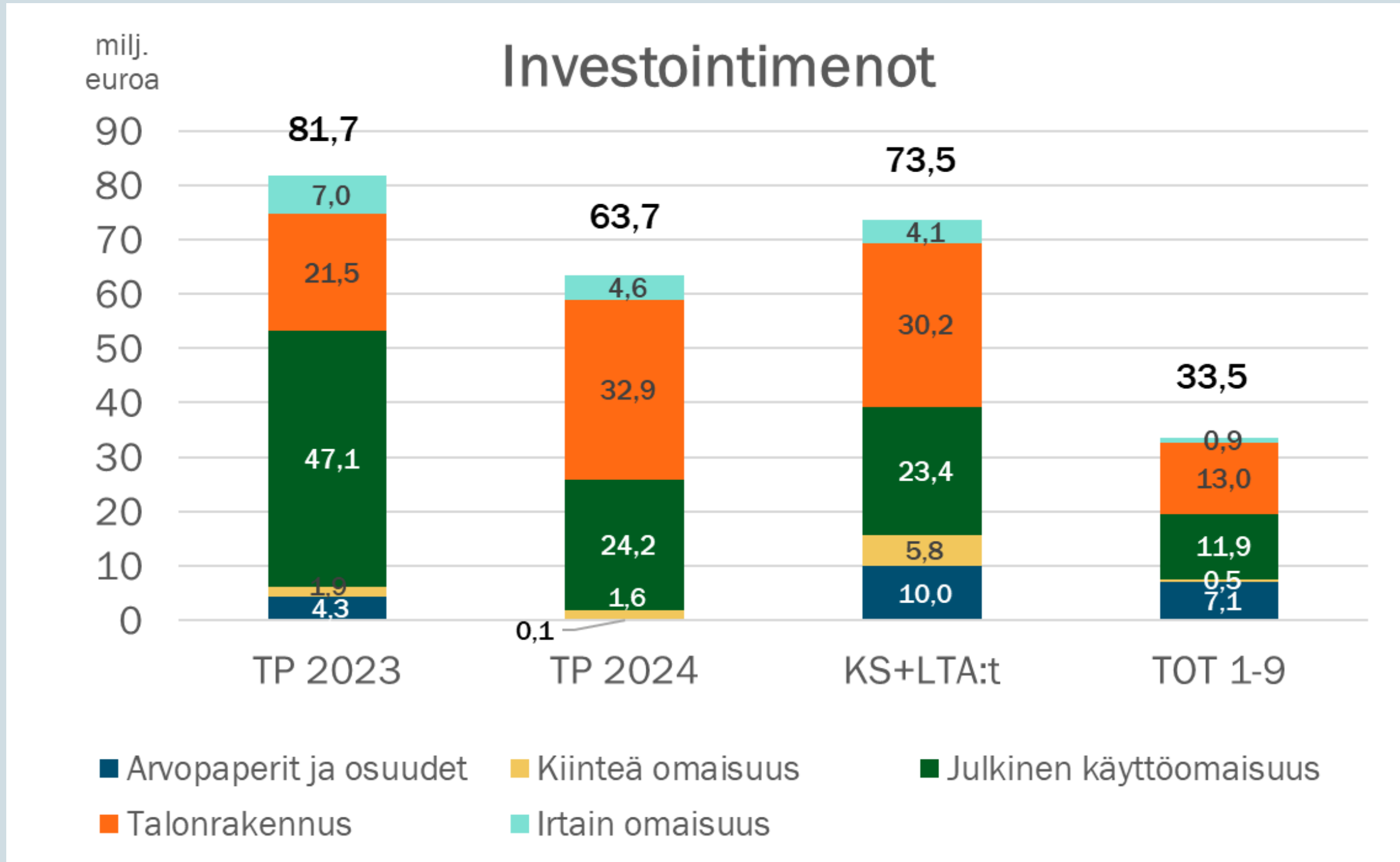
337,6

milj. euroa

(sisältää konsernitilivarat,
talletukset ja kassaylijäämän
sijoitukset)

- Pitkäaikaisten ottolainojen lisäykseen varattiin 2025 talousarviossa 30 milj. euroa. Valtuustosopimuksen mukaisesti kaupunki ei tule nostamaan ottolainaa vuonna 2025, joten se poistettiin lisätalousarviossa. Maksuvalmius on säilynyt kolmen ensimmäisen neljänneksen hyvällä tasolla.
- Pitkäaikaisten antolainojen lisäykseen on 2025 talousarviossa varattu 10 milj. euroa. Lisätalousarviossa varaus laskettiin 1,0 milj. euroon. Pitkäaikaisia lainoja ei ole myönnetty vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana.
- Kaupunki on sijoittanut 30.9.2025 235,0 milj. euroa rahamarkkinatalletuksiin. Talletuksia erääntyy syyskuuhun 2026 asti. Rahamarkkinatalletusten painotettu keskiporko oli 2,27 % (Q1/2025 2,65 %).
- Rahoituslainoihin ja takauksiin (EIB ja NIB) sisältyy rahoituskovenantteja. Kovenanttiehtojen muuttamisesta on tehty päätös EIB:n sopimuksien osalta 14.10.2025. NIB:n sopimuksen muutoksesta tehdään päätös vuoden 2025 aikana.
- Sijoitustoiminta käynnistyi 1.9.2025. Kassaylijäämän sijoitukset yhteensä 41,1 milj. euroa. Täyden valtakirjan varainhoidon sijoitusten pääoma on 30,0 milj. euroa ja vahinkorahaston pääoma 11,1 milj. euroa.

Investoinnit



Investointimenoista on toteutunut tammi-syyskuussa yhteensä **33,5 milj. euroa**, joka on 45,5 prosenttia koko vuoden talousarviosta.

- Julkisen käyttöomaisuuden toteuma oli noin 11,9 milj. euroa, joka on 51,0 % talousarviosta.
- Talonrakennuksen investointien toteutuma oli yhteensä 13,0 milj. euroa, joka on 43,1 % talonrakennuksen määrärahavaraksesta.
- Myllypohjan monitoimitalon allianssihankkeen uudisrakennus ja perusparannusosan rakentaminen ovat toteutusvaiheessa. Kaarikadun päiväkodin uudisrakennuksen rakentaminen on toteutusvaiheessa.
- Investointimäärärahoja on muutettu lisätalousarviolla toteumaennusteeseen perustuen. Investointimenoja lisättiin 5,5 milj. euroa ja tuloja 9,7 milj. euroa. Muutos vähensi investointien nettomenoja 4,2 milj. euroa.

30.9.2025

INVESTOINTI-
MENOT

33,5

milj. euroa

(Toteuma-%: 45,5 %)

INVESTOINTI-
TULOT

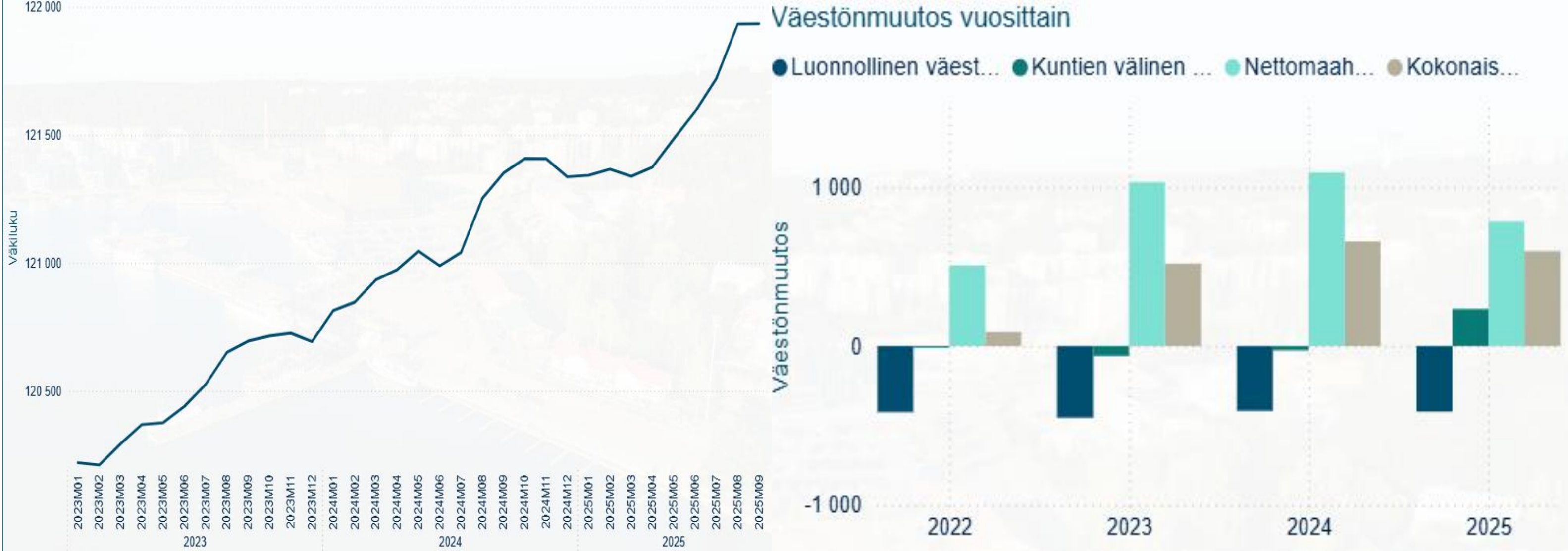
6,5

milj. euroa

(Toteuma-%: 44,6 %)

Väestö

- Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Lahden kaupungin väkiluku oli syyskuun 2025 lopussa 121 935. Kaupungin väkiluku on kasvanut vuoden alusta 598 asukkaalla ja vuoden takaisesta 681 asukkaalla. Lahden väkiluku on kasvanut joka kuukausi vuoden alusta maaliskuuta lukuun ottamatta.
- Tammi-syyskuun aikana Lahti sai tulomuuttajia muista kunnista 4 374 ja lähtömuuttoja Lahdesta muihin kuntiin oli 4 140. Tulomuuttoja Lahteen muista kunnista oli 234 enemmän kuin lähtömuuttoja, joka on selvästi enemmän kuin aiempina vuosina. Tammi-syyskuussa 2025 Lahti on saanut eniten muuttovoittoa Orimattilasta (+66), Lappeenrannasta (+59), Kouvolasta (+51), Heinolasta (+43) ja Joensuusta (+32). Vastaavasti muuttotappiota Lahti on kärsinyt eniten Helsinkiin (-157), Tampereelle (-123), Espooseen (-77) sekä Vantaalle (-62).
- Ulkomailta muutti Lahteen tammi-syyskuussa 932 henkeä ja Lahdesta muutti ulkomaille 148 henkeä. Maahanmuuttoja oli 373 vähemmän ja maastamuuttoja 64 vähemmän kuin edellisvuoden tammi-syyskuussa. Maahanmuuttoja oli vuoden 2025 tammi-syyskuussa 784 enemmän kuin maastamuuttoja. Maahanmuutossa on tapahtunut pudotusta kahteen edelliseen vuoteen verrattuna, johtuen Ukrainan kansalaisten muuttojen vähentymisestä. Vuoden 2025 alusta 232 ukrainalaista on saanut kotikunnakseen Lahden.
- Syntyvyys on tammi-syyskuussa 2025 pysynyt viime vuosien tasolla. Syntyneitä oli 412 vähemmän kuin kuolleita. Tammi-syyskuun aikana syntyi 620 lasta. Kuolleiden määrä oli 1 032.



VÄESTÖ 121 935 ennakkotieto (2024: 121 243)	LUONNOLLINEN VÄESTÖNLISÄYS -412	KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO 234
NETTOMAAHANMUUTTO 784	VÄKILUVUN KORJAUS -8	KOKONAIS MUUTOS 598

Lisätietoja [Lahti.fi: Väestökatsauksen seuranta](https://lahti.fi/vaestokatsaus)

Työllisyys

- Työllisyystilanne on kokonaisuudessaan haastava, ja uusien avointen työpaikkojen määrä on vähentynyt merkittävästi.
- Syyskuun lopussa 2025 uusia avoimia työpaikkoja oli Lahdessa 394 ja vuoden 2024 syyskuussa 398. Vuotta aiemmin uusia avoimia työpaikkoja oli 936.
- Syyskuussa 2025 työttömiä työnhakijoita oli 8966 ja lomautettuja 425. Työttömyys nousi syyskuussa 16 henkilöllä, mutta viime vuoden syyskuuhun nähden työttömyys kasvoi 1254 henkilöllä. Syyskuussa 2025 työttömänä oli alle 20-vuotiaita 221 ja alle 25-vuotiaita 1079 sekä yli 50-vuotiaita 3227. Miesten osuus työttömistä oli 57,7 %.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä elokuussa oli 4037 henkilöä. Rakennetyöttömien osuus Lahden työttömistä työnhakijoista oli 62,5 % (koko maa 60,2 %). Rakennetyöttömillä tarkoitetaan pitkäaikaistyöttömien, työllistämispalveluilta työttömäksi jääneiden ja palveluista toisiin palveluihin siirtyneiden henkilöiden yhteismäärää.
- Ulkomaalaisten työttömyysaste oli syyskuussa 2025 Lahdessa 33,5 %. Koko maassa ulkomaalaisten työttömyysaste oli 23,5 %.

TYÖTTÖMYYS-
ASTE

15,8 %

(9/2024: 13,7 %)

AVOIMET UUDET
TYÖPAIKAT

394

(9/2024: 398)

NUORISO-
TYÖTTÖMYYS

19,9 %

(9/2024: 15,6 %)

ULKOMAALAISTEN
TYÖTTÖMYYS

33,5 %

(9/2024 34,8 %)

TYÖTTÖMÄT

8 966

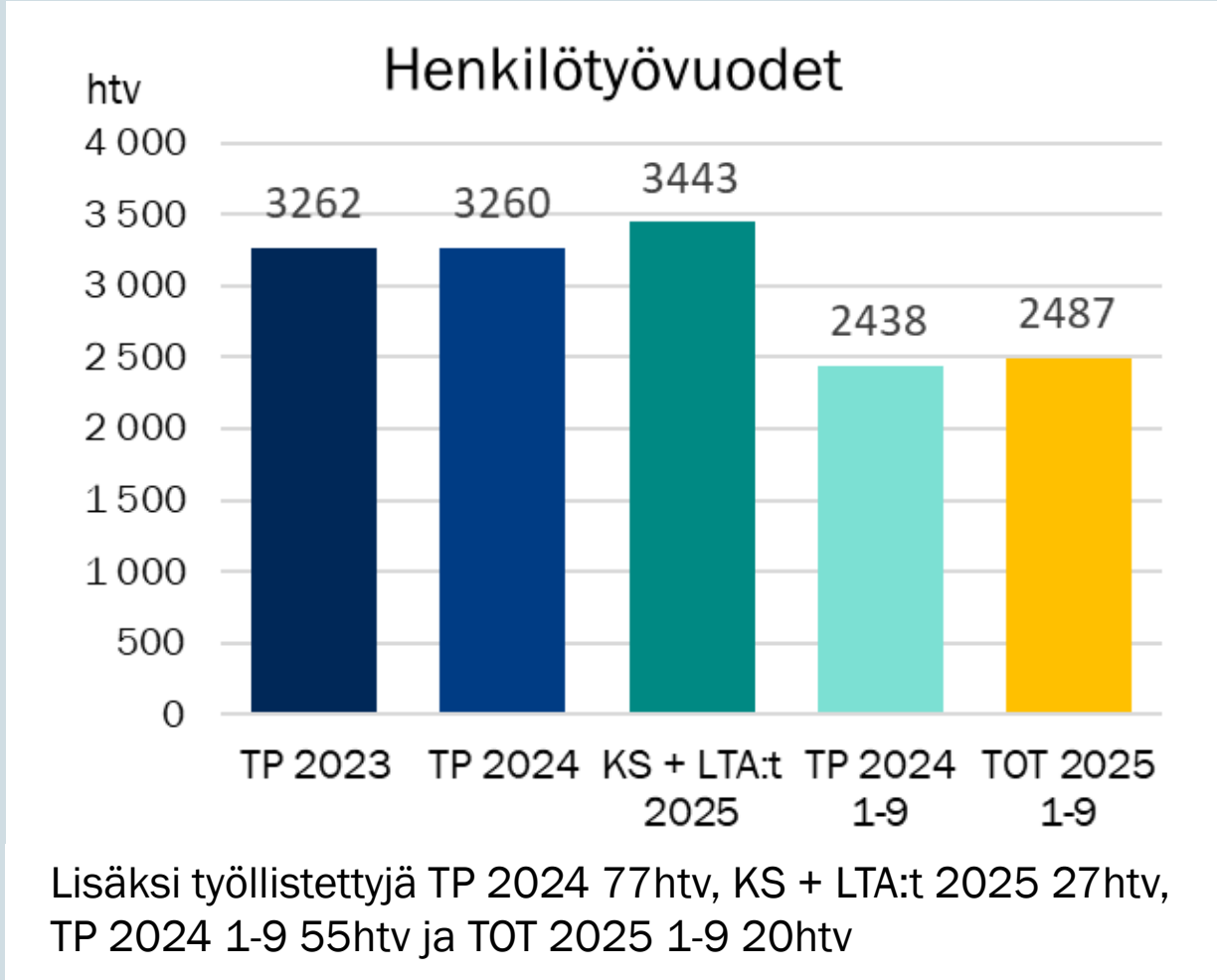
(9/2024: 7 712)

PITKÄAIKAIS-
TYÖTTÖMÄT

4 037

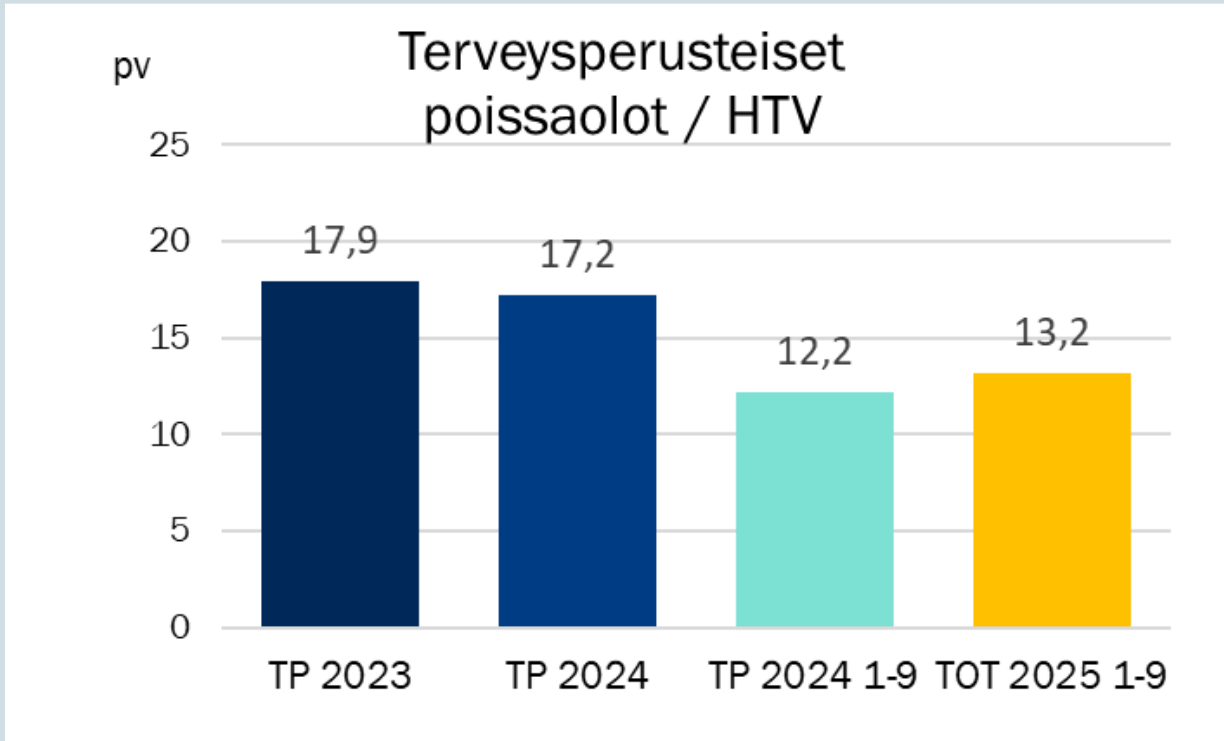
(9/2024: 2 829)

Henkilöstö



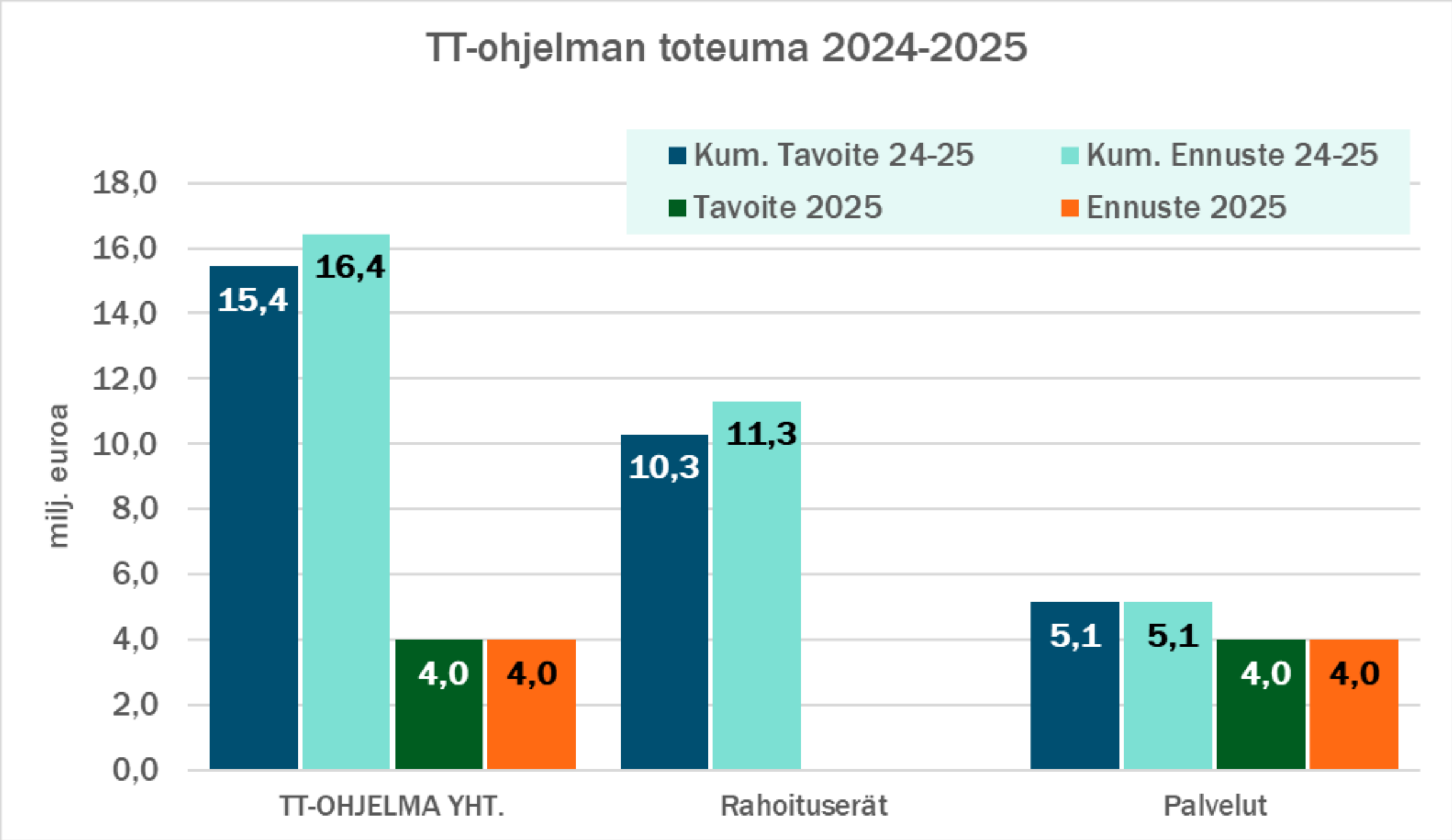
Suunniteltujen henkilötyövuosien ennustetaan alittuvan kaikilla palvelualueilla ja konsernihallinnossa. Ennustetut alitukset johtuvat pääosin siitä, että rekrytointeja ei ole edistetty kevätkaudella yhteistoimintamenettelyn vuoksi.

Terveysperusteiset poissaolot ovat kasvaneet elinvoiman, sivistyksen ja kaupunkiympäristön palvelualueilla ja vähentyneet konsernihallinnossa edelliseen vuoteen verrattuna.



Talouden tasapaino-ohjelma

TT-ohjelman toteuma 2024-2025



Ohjelman tavoitteet

- Talouden tasapaino-ohjelmalla tavoitellaan rakenteellista 50 milj. euron tasapainoa vuosina 2024–2027. Tavoitteet sisältyvät talousarvioon. Ohjelman toteuma vuonna 2024 oli 12,5 milj. euroa ja toteutus etenee etupainotteisesti alkuperäisiin vuositavoitteisiin nähden.
- Vuonna 2025 talouden tasapaino-ohjelman kumulatiivinen kokonaistavoite on 15,4 milj. euroa, josta on toteutunut etupainotteisesti 12,5 milj. euroa vuonna 2024.
- Vuodelle 2025 asetettiin alun perin tavoitteita yhteensä 14,3 milj. euroa, joista 10,3 milj. kohdistuu rahoituseriin ja 4,0 milj. euroa palvelujen kustannustason hillitsemiseen ja tuottotason nostamiseen.

Ohjelman toteumaennuste

- Rahoituserien vuoden 2025 tavoite toteutui jo vuonna 2024.
- Vuodelle 2025 asetettujen palvelujen kustannustason hillintään kohdistuvat tavoitteet toteutuvat suunnitellusti. Ohjelman tavoitteiden toteuma raportoidaan tarkemmin konsernihallinnon ja palvelualueiden katsauksissa.

Kaupunginvaltuuston 9.6.2025 hyväksymässä valtuustokautta 2025-2029 koskevassa valtuustosopimuksessa esitetään talouden tasapaino-ohjelmista luopumista. Asiasta päätetään osana talousarviopäätöstä.

Konserni- hallinto



Konsernihallinnon johtajan katsaus

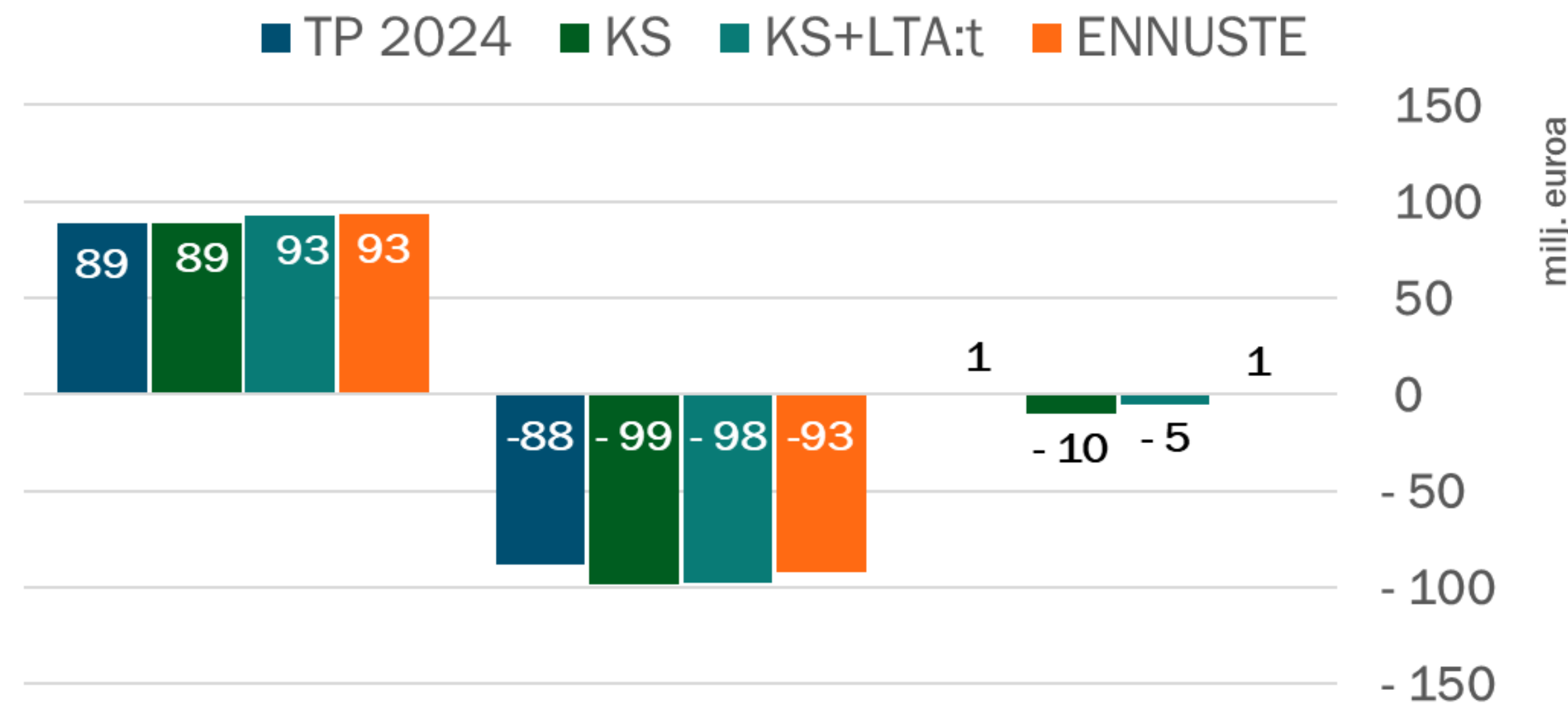
Konsernihallinto toteutti huhtikuussa pidettävät kunta- ja aluevaltuustovaalit. Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025 ja ajankohtaan on liittynyt johtamisjärjestelmään liittyvien uudistusten valmistelu ja tuki.

Kaupunkitasoinen yhteistoimintamenettely käynnistyi tammikuussa liittyen valtuuston talousarvion 2025 hyväksymisen yhteydessä annettuun valmisteluohjeeseen toteuttaa 5 %:n vähentymä henkilötövuosiin vuoden 2027 loppuun mennessä. Palveluyksiköiden selvitykset saapuivat maaliskuussa ja lopputulos esiteltiin kaupunginhallituksessa 7.4. Tavoitteena on kaupunkitasoisesti vähentää 104 henkilötövuotta hyödyntämällä luonnollista poistumaa. Kaupunginhallitus päätti 29.9.2025 käynnistää uuden yhteistoimintamenettelyn. Neuvottelut käynnistyivät 8.10.2025.

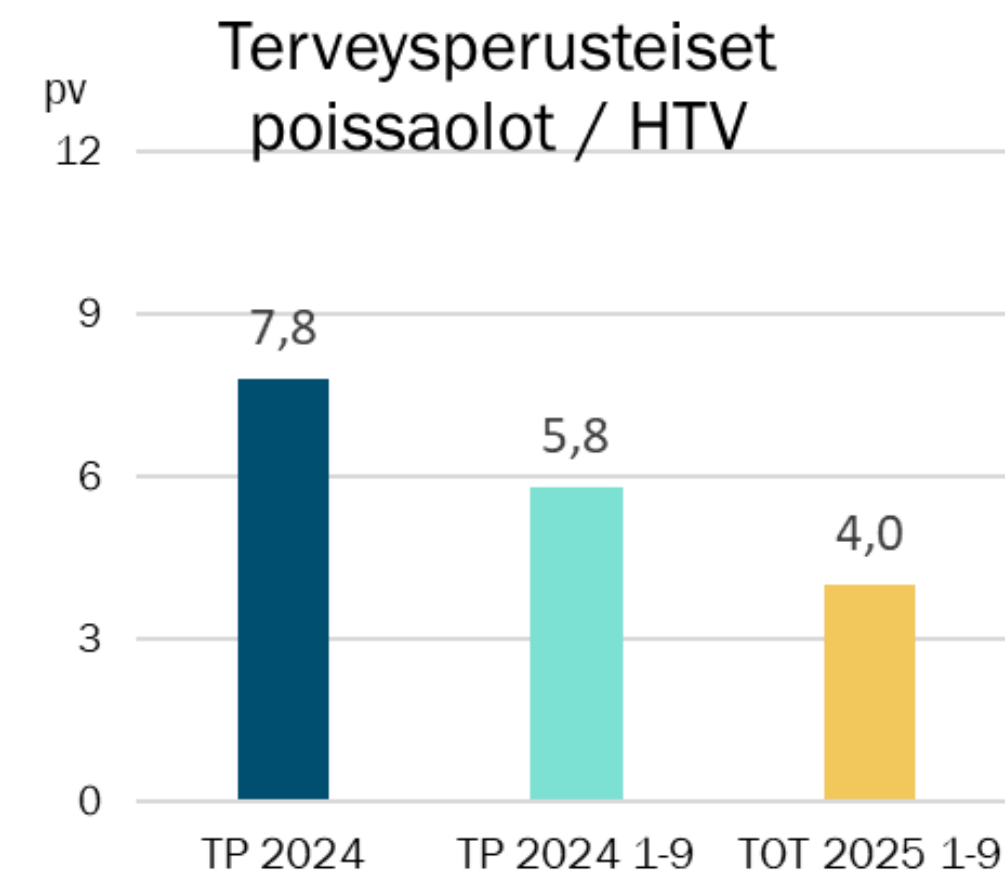
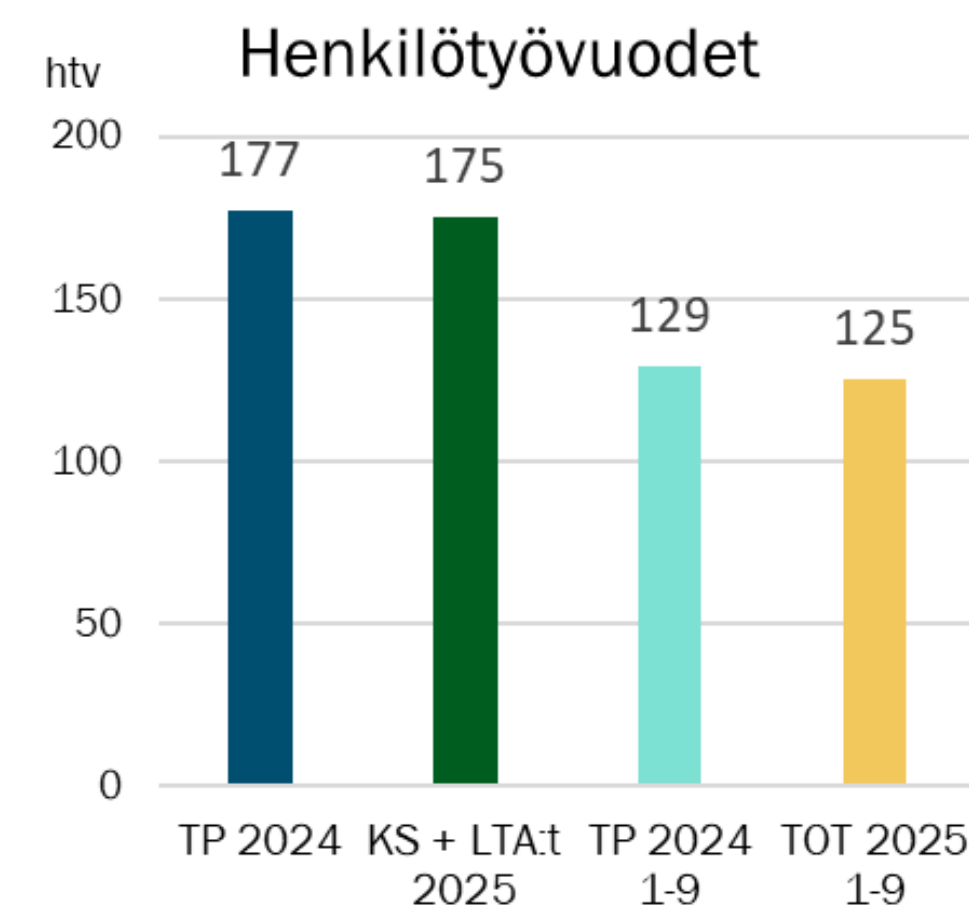
Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,3 milj. euroa talousarviota suurempina.

Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 5,3 milj. euroa talousarviota pienempinä. Ennusteeseen sisältyy kaupunkitasoinen varaus vuoden 2025 kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten paikallisesta järjestelyvaraerästä.

Ennuste parantaa kaupungin tulosta 5,6 milj. eurolla talousarvioon nähden.



Toimintatuotot Toimintakulut Toimintakate

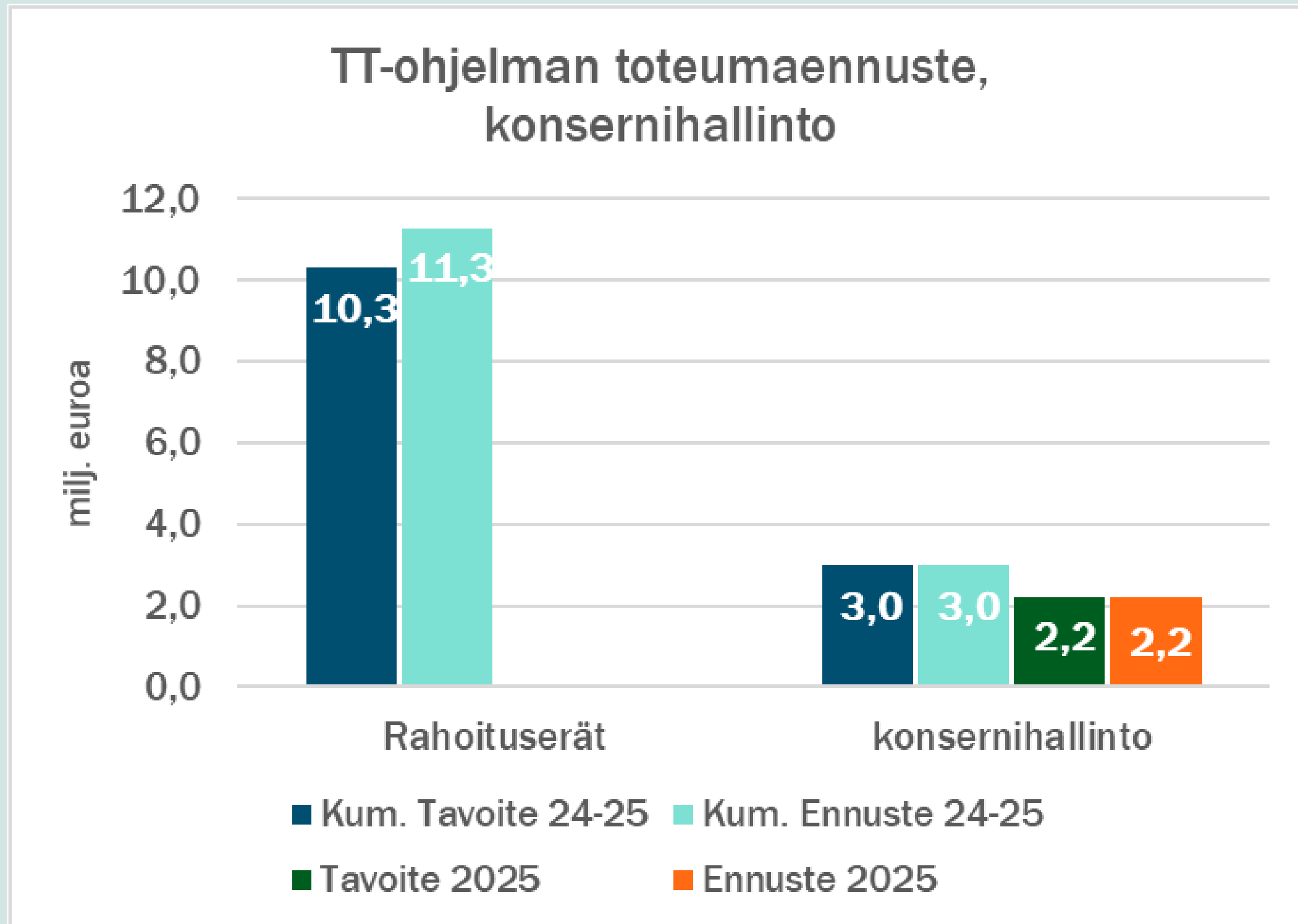


Toiminnan katsauksen kooste

- Yhteistoimintamenettely käynnistyi helmikuussa liittyen valtuuston valmisteluohjeeseen toteuttaa 5 %:n vähentymä henkilötyövuosiin vuoden 2027 loppuun mennessä. Palveluysiköiden selvitykset saapuivat maaliskuussa ja lopputulos esiteltiin kaupunginhallituksessa 7.4. Kaupunginhallitus päätti 29.9.2025 käynnistää uuden yhteistoimintamenettelyprosessiin. Neuvottelut käynnistyivät 8.10.2025.
- Monivuotinen työnantajakuvakampanja "Mikä kestää" käynnistyi keväällä.
- Sijoitussuunnitelmaa toteuttaviksi varainhoitajiksi valittiin 14.5.2025 Evli Pankki Oyj, eQ Varainhoito Oy ja OP Varainhoito Oy ja näiden kanssa on laadittu sopimukset elokuussa ja sijoitustoiminta on alkanut syyskuussa 2025.
- Perustietotekniikan kilpailutuksessa on saatu lainvoimainen hankintapäätös. Toimittajaksi on valittu CGI Suomi Oy. Palveluiden siirtoprojektin suunnittelu on aloitettu ja palveluiden siirron oletetaan olevan valmis maaliskuussa 2026. Palveluun liittyvät sopimukset on allekirjoitettu syyskuussa. Syksy toimitaan vielä Fujitsu Finland Oy:n palveluita hyödyntäen.

- Lahden kaupungin strategiaa on valmisteltu kevästä alkaen noin 200 työpajassa ja keskustelutilaisuuksissa. Valmistelua on tukenut valtuustoryhmien jäsenistä koottu strategiatoimikunta. Strategia hyväksytään kaupunginvaltuustossa lokakuussa.
- Asumisen kampanjan Valitse Lahti viimeisen vuoden kampanja on jatkunut pääkaupunkiseudulla, radanvarressa ja Tampereella, ja siihen osallistuivat Päijät-Hämeen kunnat (paitsi Orimattila ja Kärkölä). Myös OP-Häme osallistui kampanjaan verkkosivujen sisällöillä ja tilaisuudella.
- Kilpailutetun mainostoimisto Reaktor Creativen kanssa suunniteltu ilmastovaikuttamisen valmennus on käynnistymässä lukioissa. Johtava ympäristökaupunki -mielikuvaa vahvistetaan dokumentaarisella aineistolla ja haastatteluilla mediassa.
- Myllypohjan monitoimitalon allianssihankkeen uudisrakennus ja perusparannusosan rakentaminen ovat toteutusvaiheessa. Kaarikadun päiväkodin uudisrakennuksen rakentaminen on toteutusvaiheessa.

Talouden tasapaino-ohjelma



Menojen vähentäminen

Ennuste -2,2 milj. euroa (tavoite -2,2 milj. euroa)

Vuodelle 2025 suunniteltuja toimenpiteitä

- tehtävien täyttämättä jättäminen, työtehtävien priorisointi ja tehtävien uudelleen jakautuminen
- projektitoiminnan vähentäminen
- tietohallinnon palveluostojen vähentäminen
- toiminnan sopeuttaminen ja tehostaminen sekä palvelujen ostojen vähentäminen.

Rahoituserät

Ohjelma on toteutunut rahoituserien osalta vuonna 2024 etupainotteisesti.

Vuonna 2025 toteutetaan vuonna 2024 aloitettuja toimenpiteitä:

- lainakannan alentaminen
- määräaikaistalletukset
- konsernista saatavien osinkotuottojen kasvu
- sijoitustoiminnan aloittaminen (KH 16.9.2024).

Elinvoiman palvelualue

Raportti ei ole verrannollinen tammi-maaliskuun raporttiin. Raportin taloustiedot esitetään 1.6.2025 voimaan tulleen organisaation ja sitovuuksien mukaisina ja niin, että luvuissa on mukana koko käyttösuunnitelmavuosi.



Elinvoimajohtajan katsaus

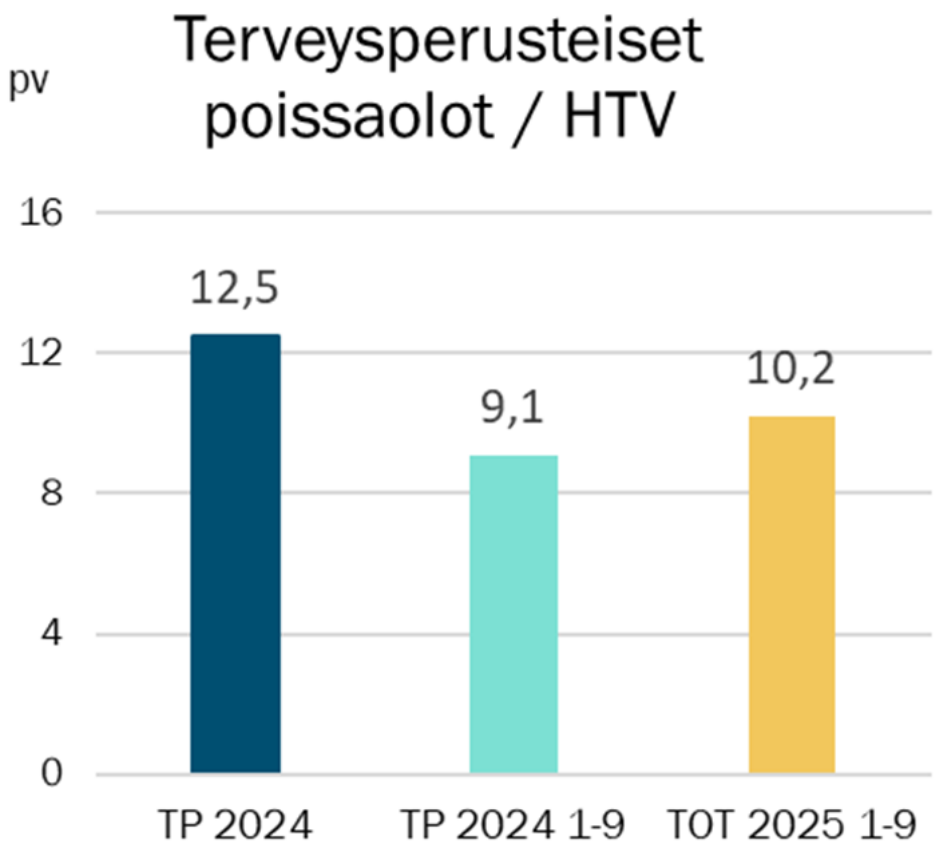
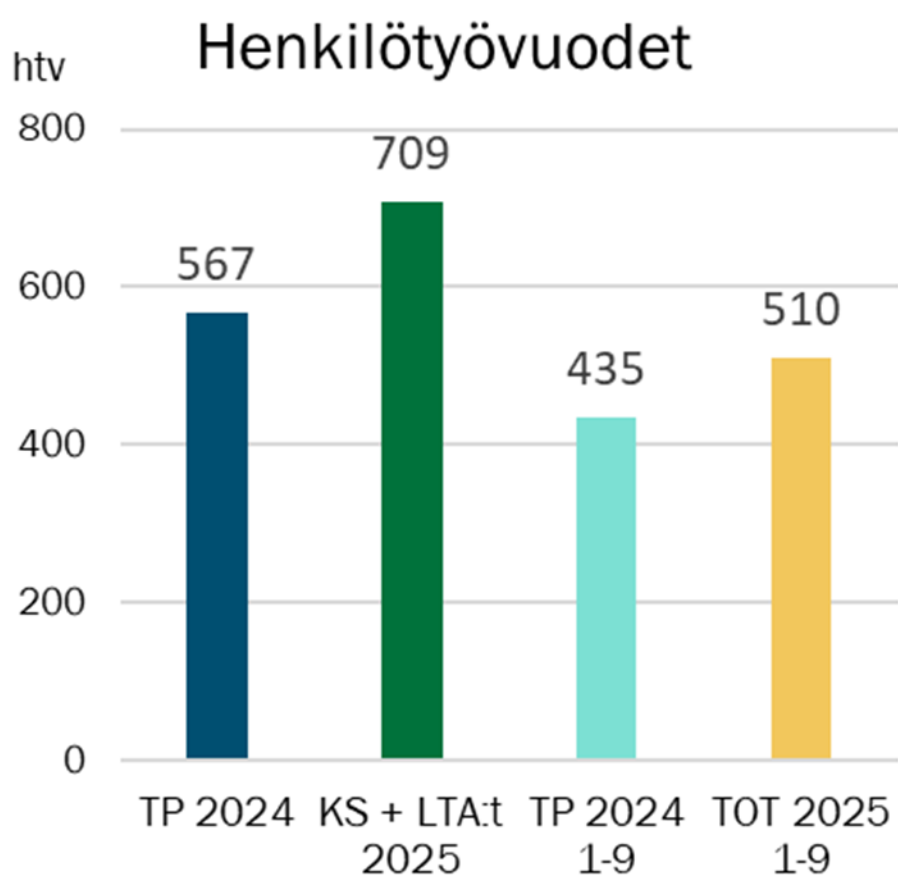
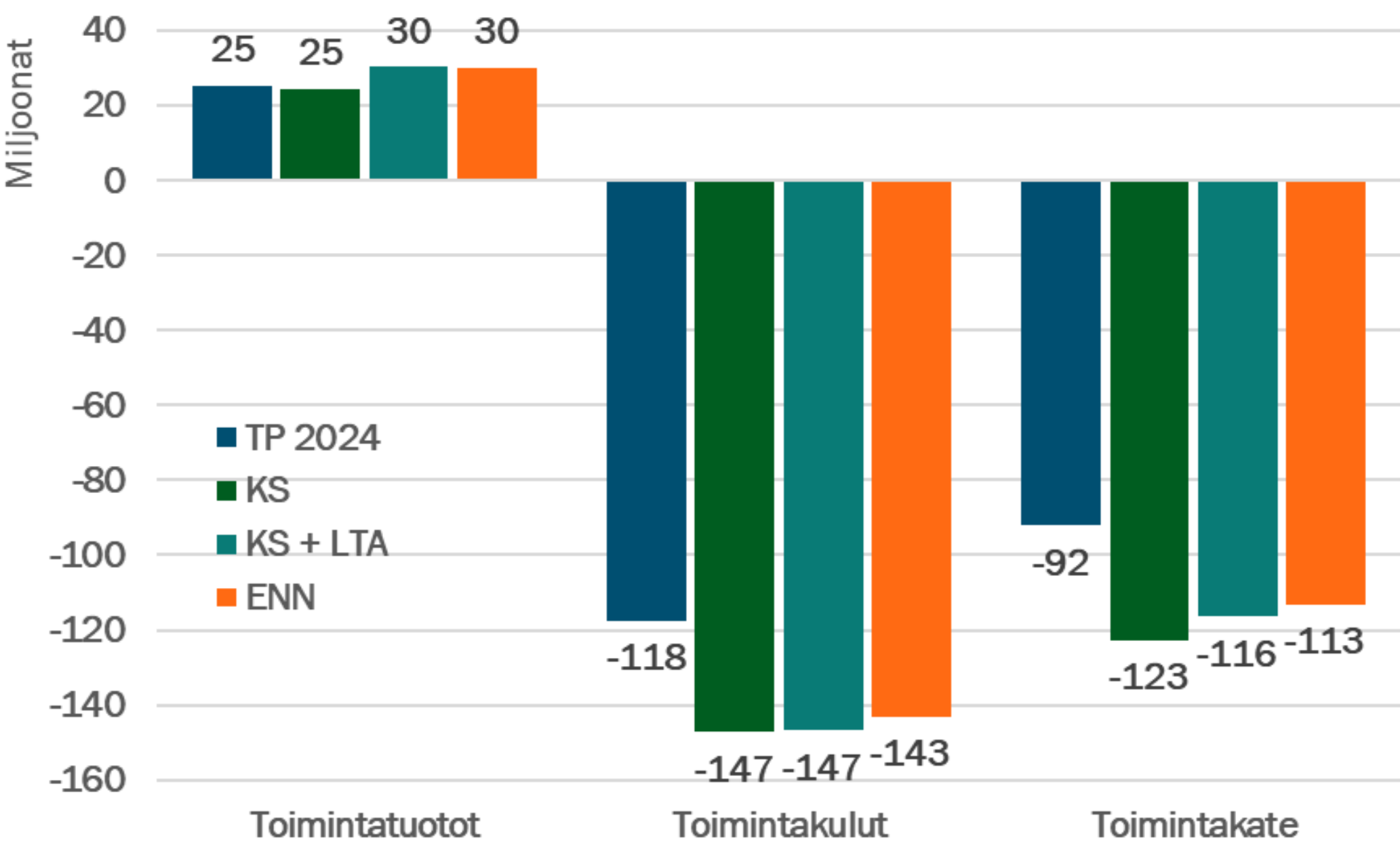
Kaupungin hallintosäännön muutoksesta johtuen elinvoiman palvelualue uudisti organisaatiotaan 1.6. lukien. Uusi työllisyyden organisaatio käynnistyi täysipainoisesti toukokuun lopussa, mutta asiakaspalvelu on ollut käynnissä vuoden alusta saakka.

Elinvoiman palvelualueen vuoden 2025 toimintatuottojen ennustetaan jäävän tavoitteistaan 0,3 milj. euroa. Poikkeamaan vaikuttaa merkittävimmin hanketoiminnan avustukset, joiden ennustetaan jäävän tavoitteestaan 0,6 milj. euroa.

Työllisyyspalvelujen ja kaupunginorkesterin kertaluonteiset tulot parantavat tulonäkymää.

Menoista ennustetaan jäävän toteutumatta 3,7 milj. euroa, josta työllisyyspalvelujen osuus on 1,8 milj. euroa ja hanketoiminnan 0,7 milj. euroa. Työllisyyspalvelujen vastuualueelta säästyy henkilöstökuluja kevään yt-neuvottelujen pitkittymisen ja syksyn rekrytointikiellon vuoksi. Työllistämisen edistämisen menoja ennustetaan jäävän toteutumatta tai siirtyvän maksettavaksi vuoden 2026 puolelle 1,3 milj. euroa. Menoihin ei ole vielä vertailtavuutta edellisvuosilta, mikä aiheuttaa epävarmuutta ennusteeseen.

Kesäkuun alusta aloittaneen kaupunkikulttuuripalvelujen vastuualueen menoista ennustetaan jäävän toteutumatta 1,0 milj. euroa. Menojen toteutumattomuuteen vaikuttaa mm. sähkön hinnan kehitys, tapahtumien, näyttelyiden ja produktioiden toteuttaminen aiemmin arvioitua pienemmin kustannuksin.



Lisäksi työllistettyjä TP 2024 77htv, KS + LTA:t 2025 27htv, TP 2024 1-9 55htv ja TOT 2025 1-9 20htv

Toiminnan katsauksen kooste 1/2

Elinvoiman yhteiset ja hankekehitys

- Käynnistettiin elinvoiman palvelualueen organisaatiouudistus. Uusi organisaatio käynnissä 1.6.2025 alkaen.
- Vietiin eteenpäin keskitettyä hankepalveluiden toimintaa.
- Edunvalvonnassa edistettiin erityisesti vos-uudistuksen vaikuttamista sekä käynnistettiin edunvalvontatyön tiiviimpi yhteistyö maakuntaliiton kanssa.

Työllisyyspalvelut

- Lahden työttömien työnhakijoiden määrä laski hieman tammikuusta 2025 syyskuuhun 2025 (-67). Työttömiä oli 9033 (1/25) ja 8966 (9/25).
- Tammikuun työttömyysaste oli 15,9 % ja elo- ja syyskuun 15,8 %. Heinäkuun työttömyysaste oli 17,0 %. Kesä- ja heinäkuun työttömyysasteen nousu johtui erilaisista kausivaihtelusta, kuten koulujen päättymisestä.
- Lahden työttömyysaste on ollut 12. suurimman kaupungin välisessä vertailussa korkein koko kuluneen vuoden ja nuorisotyöttömyys korkein toukokuusta 2025 lukien.
- TE-palvelujen siirto valtiolta kaupungille on toteutettu ja työllisyyspalvelut siirtyneet väliaikaisorganisaatiosta pysyväisluonteiseen organisaatioon 1.6.2025 alkaen. Muutoksessa yhdistettiin neljästä organisaatiosta henkilöstöä yhdeksi organisaatioksi ja se on heijastunut työtyytyväisyyden laskuna ja sairauspoissaolojen lisääntymisenä.
- International House -palvelut siirtyvät osaksi työllisyyspalveluja 1.6.2025 lukien.
- ESR+-rahoitteiset TOTTA! ja International Work Lahti -hankkeet toimivat pitkäaikaistyöttömien ja vieraskielisten työllisyyden edistämiseksi.

Toiminnan katsauksen kooste 2/2

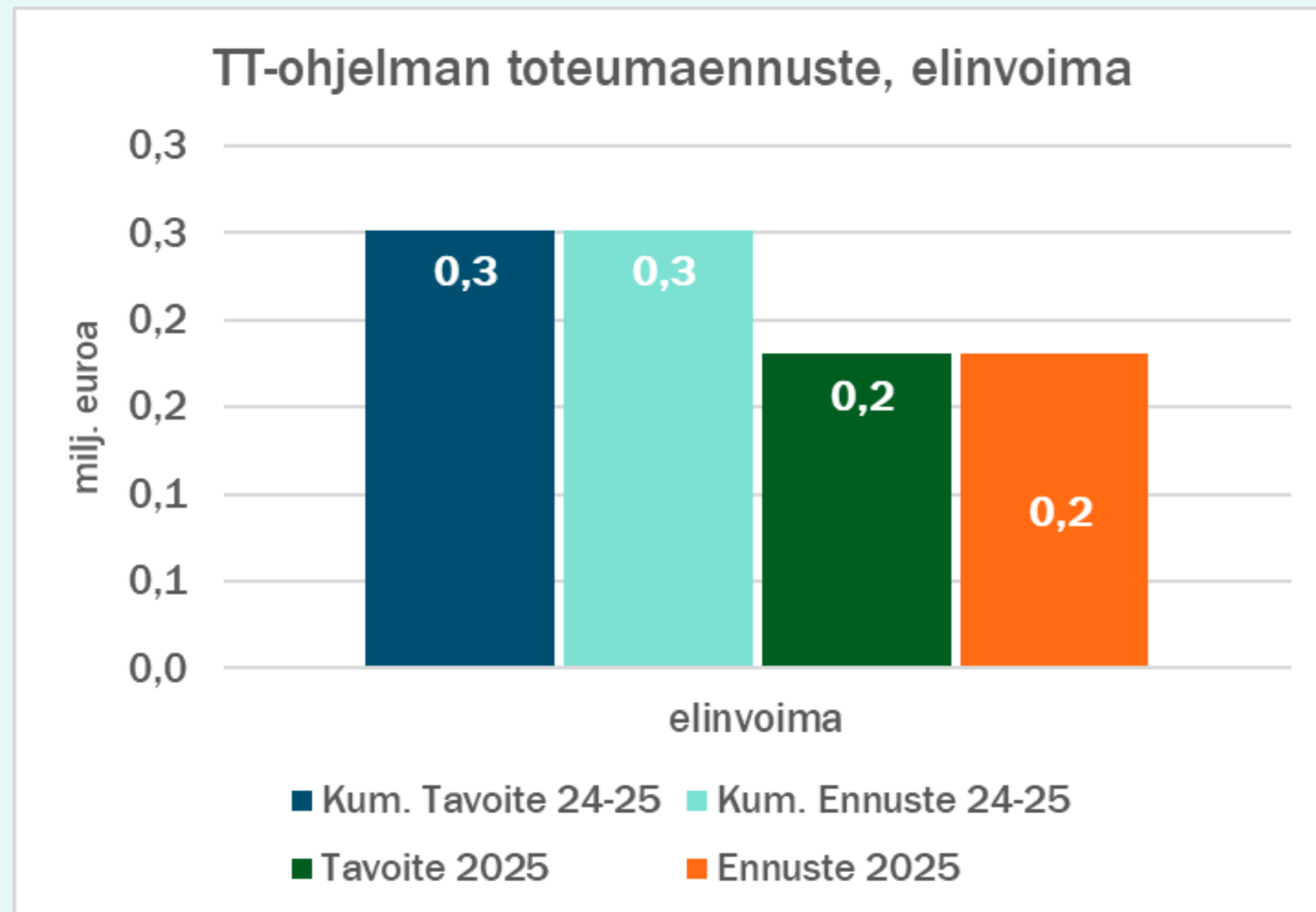
Kasvupalvelut

- Valmisteltiin kaupungin uusia kärkiohjelmia: uuden ajan yliopistokaupunki ja kestävä kasvun ympäristökaupunki.
- Fazerin investointipäätös tehtiin heinäkuun alussa ja vastuualue on edistänyt tehtaan rakentamisajalle toimenpiteitä, joilla varmistetaan paikallisten alihankintayritysten ja osaajien kytkeminen projektiin.
- LUT-yliopiston kauppakorkeakoulun laajentuminen Lahteen varmistui elokuussa kaupungin ja yksityisen rahoituksen turvin. Koulutus käynnistyy syksyllä 2026.
- DayOne päätti 1,2 miljardin euron datakeskusinvestoinnista Kiveriöön. Datakeskushankkeeseen liittyy myös 2,5 miljoonan lahjoitus LUTille.
- Ministeriö vahvisti vuoden alussa LUTin rakennus- ja yhdyskuntatekniikan ja LAB:n laboratorioanalyytikon koulutusvastuut; valmistelu käynnistyi yhdessä korkeakoulujen kanssa.
- Lahden kaupungin elinkeinoselvitys elinkeinoasioiden kehittämistarpeista valmistui.
- Ilmasto-ohjelman päivitys sekä luontopositiivisuustiekartan valmistelut käynnissä.
- Ympäristöpääkaupunkivuoden 5-vuotisraportti valmistui ja luovutettiin komissiolle.
- Ympäristökasvatuksen ohjelma valmistui ja otettiin käyttöön.
- Lukioissa saavutettiin opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelmien mukaiset tavoitteet lukuvuonna. Kevään yhteishaussa kaikki lukioden opiskelijapaikat saatiin täytettyä, jonossa noin 50 opiskelijaa.
- Syksyn ylioppilaskirjoituksissa YTL:n tietojärjestelmistä johtuvaa pientä häiriötä.
- Uusi ympäristöjohtaja Johanna Särkijärvi aloitti 23.9.2025.

Kaupunkikulttuuripalvelut

- Uusi kaupunkikulttuurijohtaja aloitti tehtävässään 1.9.2025
- Käynnistettiin suunnittelutyö kulttuurimatkailun tuotteistamiseksi ja vahvistamiseksi yhteistyössä Lahti Regionin kanssa.
- Liikuntapalvelut toteuttivat suunnitelman mukaisesti kauden toimintaansa ja valmistelivat erilaisia perusparannus- ja investointihankkeita.
- Sinfonia Lahti toteutti kauden ohjelmistoaan; syksyn Sibelius-festivaali oli menestys. Sinfonia Lahden ja Apulannan konsertit olivat finalistina vuoden tapahtumaksi 2024.
- Museo toteutti suunnitelman mukaisesti kauden toimintaansa ja uusia näyttelyitä avattiin eri museoissa. Lahden museot valittiin Vuoden museoksi 2025.
- Teatteri toteutti kauden monipuolista ohjelmistoaan; syksyn alkuun oli useampi uusi kantaesitys.
- Tapahtuma- ja kulttuuripalveluissa valmisteltiin erilaisia tapahtumakumppanuuksia, sopimuksia ja tulevia tapahtumia, mm. Winter World Masters Games 2028, INTERKULTUR-kuorotapahtuma 2026. Lisäksi toteutettiin mm. Lahti 120 v. juhlavuotta. Lahden Nuorisoteatteri toteutti kaksi produktiota Lastenkulttuurikeskus Efekti palkittiin Suomen Lastenkulttuuriliiton Vuoden 2024 Lastenkulttuuriteko-palkinnolla.
- Osallisuuden ja hyvinvoinnin asiantuntijapalveluissa edistettiin hyvinvointityötä ja kaupunkilaisten osallisuutta. Kaupunginhallitus asetti kumppanuuspöytien uudet jäsenistöt ja toiminta käynnistyi syksyllä.
- MM2029-kisojen järjestelytoimikunnan työskentelyä vietiin eteenpäin.

Talouden tasapaino-ohjelma



Tuloksen parantaminen

Menoja vähentämällä

ennuste -0,16 milj. euroa (tavoite -0,16)

Tuloja lisäämällä

ennuste +0,02 milj. euroa (tavoite +0,02)

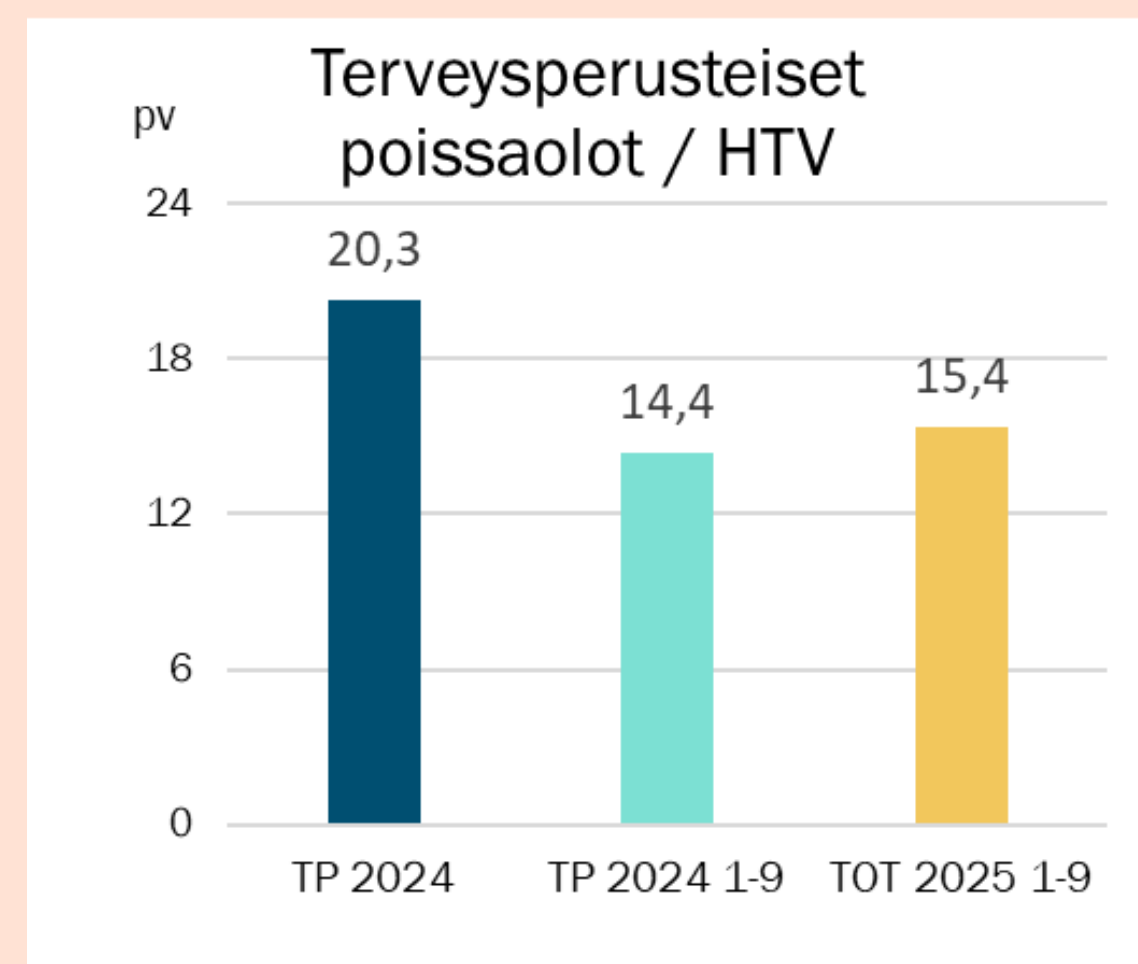
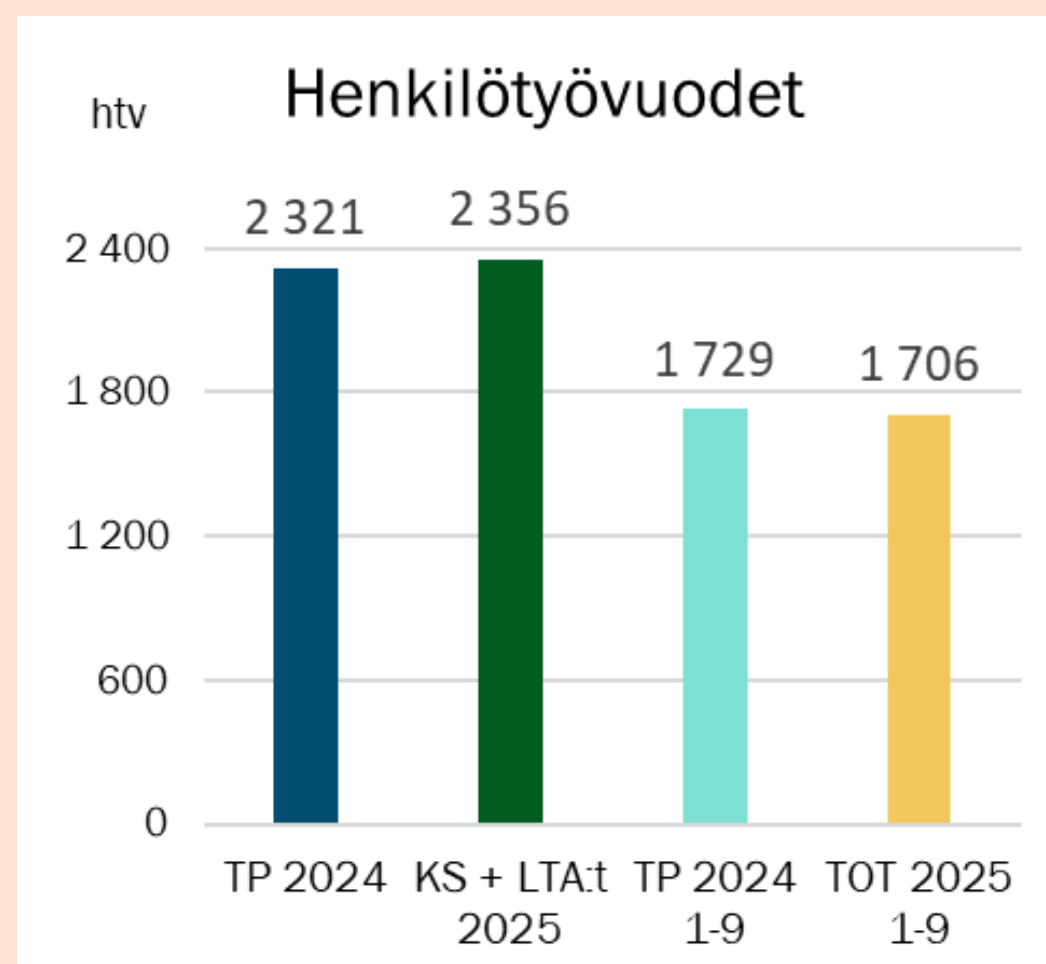
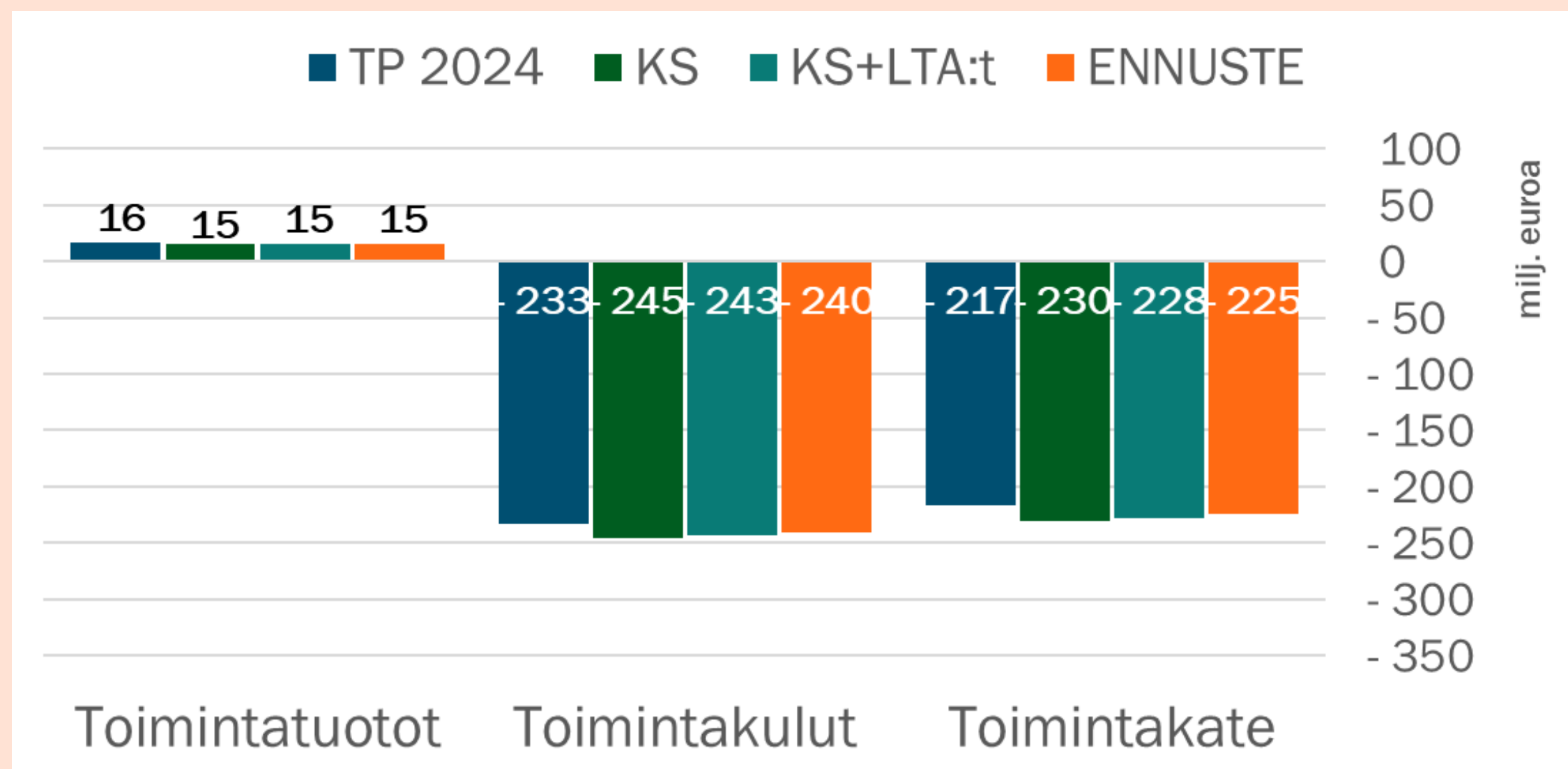
Vuodelle 2025 suunniteltuja toimenpiteitä

- Lukiossa opetuskannettavien siirtäminen palvelulaitteiksi, opintojaksojen määrän vähentäminen lukuvuodelle 2025-2026
- Museoissa, liikunta- ja kulttuuripalveluissa toiminnan sopeuttaminen ja tehostaminen sekä palveluostojen vähentäminen
- Osallisuus ja hyvinvointipalveluissa kokousten määrän tarkastelu
- Teatterilla vierailijoiden käytön vähentäminen
- Orkesterissa tulojen lisääminen.

Sivistyksen palvelualue

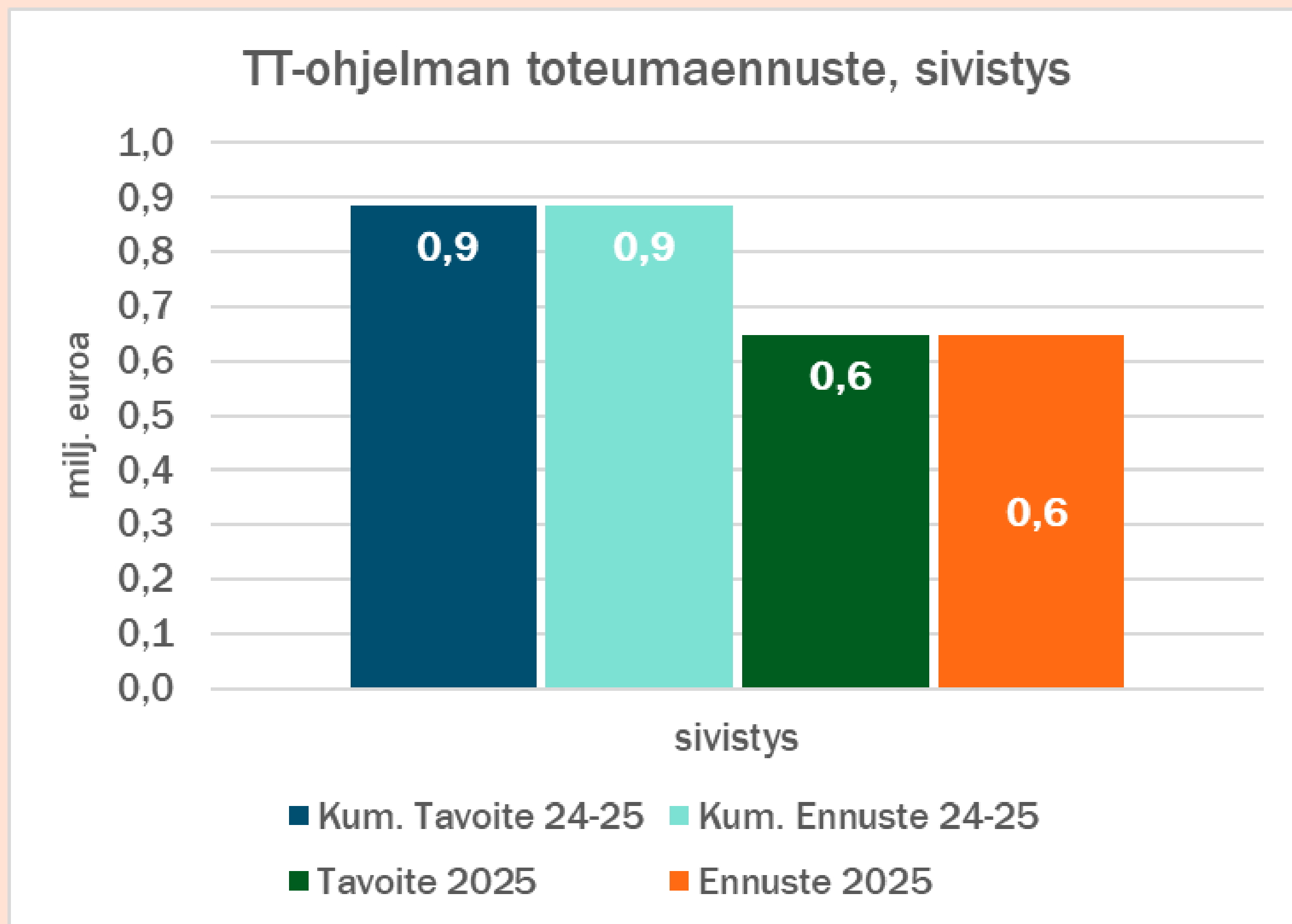


Palvelualuejohtajan katsaus



- Sivistyksen palvelualueen vuoden 2025 talouden näkymä on talousarviota parempi. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan noin 0,1 milj. euroa voimassa olevaa talousarviota suurempina ja toimintakulujen noin -2,8 milj. euroa pienempänä.
- Ennuste ei sisällä kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten paikallisen järjestelyvaraerän vuoden 2025 palkkaratkaisuja. Tilinpäätösennusteessa järjestelyvaraerään on varauduttu kaupunkitasoisesti konsernihallinnossa. 1.10.2025 käyttöön otetun tasopalkkajärjestelmän kustannusvaikutukset eivät sisälly talousarvion toimintakuluihin.
- Sivistyksen palvelualueella toteutui merkittävä organisaatiouudistus, kun yksiköitä siirtyi elinvoiman palvelualueelle 1.6.2025 alkaen. Elinvoiman palvelualueelle siirtyivät lukiokoulutuspalvelut, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, osallisuus ja hyvinvointi, kaupungin museo, kaupungin orkesteri ja kaupunginteatteri.
- Raportin taloustiedot esitetään 1.6.2025 voimaan tulleen organisaation mukaisena ja niin, että luvuissa on mukana koko käyttösunnitelmavuosi.

Toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelma



Menojen vähentäminen

Kumulatiivinen ennuste 2024-2025 yhteensä -0,9 milj. euroa (tavoite -0,9 milj. euroa)

Vuoden 2025 ennuste -0,6 milj. euroa (tavoite -0,6 milj. euroa)

- Sivistyksen palvelualueelle kohdistuu toiminnan ja talouden sopeuttamistavoitteita vuosille 2024-2027 yht. 4,8 milj. euroa.
- Vuoden 2024 toiminnan tehostamisen toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti.
- Vuodelle 2025 asetettuja uusia toimenpiteitä on 0,6 milj. euroa:
 - Toiminnan tehostamiseen tähtäävien toimenpiteiden ennustetaan toteutuvan pääasiassa suunnitelman mukaan. Lautakunnissa tehtyjen päätösten mukaisesti varhaiskasvatuspalvelujen avoimen kerhotoiminnan supistaminen on toteutettu 1.8.2024, päiväkotien vuorohoidon keskittäminen on aloitettu syksystä 2024, perusopetuspalvelujen iltapäivätoiminnan laajuutta supistettiin sekä Tiirismaan peruskoulun laajamittainen kaksikielinen (englanti-suomi) esiopetus lakkautettiin 1.8.2025 alkaen. Näiden toimenpiteiden säästötavoite vuodelle 2025 on yhteensä n. 0,3 milj. euroa. Kirkonkylän peruskoulun lakkauttamisen toteuttaminen syksyllä 2026 syksyn 2025 asemasta vaati n. 0,3 milj. euron lisämäärärahan vuodelle 2025.
- Raportti ei ole suoraan verrannollinen tammi-kesäkuun raporttiin. Raportin toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelman tiedot esitetään 1.6.2025 voimaan tulleen organisaation mukaisena ja niin, että luvuissa on mukana koko käyttösuunnitelmavuosi.

Toiminnan katsaus yksiköittäin

Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen

- Sivistyspalveluiden eri sektoreiden seudullista kehittämistä toteutetaan Päijät-Hämeen kuntaverkostossa kuntien yhteistoimintasopimukseen pohjautuen. Kuntien yhteistä kehittämistoimintaa koordinoidaan sivistyksen palvelualueella toimivan seudullisen kehittämisen yksikössä. Kuntien sivistyspalveluista vastaavat viranhaltijat ovat kokoontuneet kuukausittain säännöllisesti yhteisten asioiden äärelle. Ulkopuolista rahoitusta saaneita kuntien yhteisiä kehittämisprojekteja ovat olleet Koululäsnäolon vahvistaminen (OPH), Seikkaillen Päijät-Hämeessä -peli, innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittäminen varhaiskasvatuksessa (OPH), Nuorisotalon alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen (AVI) sekä Turvallinen koulupäivä Päijät-Hämeessä (OPH).

Varhaiskasvatuspalvelut

- Velvoitetta kolmitasoisien tuen järjestämisestä varhaiskasvatuksessa oleville lapsille toteutetaan ja otettiin käyttöön esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutokset lasten tuen osalta 1.8.2025 lukien. Varhaiskasvatuspalvelut jatkaa hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaista päiväkotiverkoston kehittämistä ja jätettiin pois käytöstä Ahtialassa sijaitsevan Kunnasmannin toimipiste ja keskustassa sijaitsevan Villan toimipiste 1.8.2025 lukien.

Nuorisopalvelut

- Nuorisopalveluiden osallistuja- ja asiakasmäärä on ollut yhteensä 201 108. Nuorten työ- ja valmennuspalveluissa on ollut 195 nuorta. Suunnitelmallisesti tuettuja nuoria etsivässä nuorisotyössä, starttivalmennuksessa, oppivelvollisuuden tuessa sekä nuorten psykososiaalinen tuki Dominossa on ollut yhteensä 708.

Perusopetuspalvelut

- Perusopetuksen toiminta on toteutunut koulujen vuosisuunnitelmien ja opetussuunnitelman mukaisesti.
- Opetussuunnitelmallisten ja toiminnallisten uudistusten valmistelu ja tuki ovat toteutuneet suunnitellusti. Elokuussa 2025 voimaan tulleen oppimisen tuen uudistuksen edellyttämät lisäresurssitarpeet on otettu käyttöön lukuvuoden 2025-2026 alussa keväällä tehdyn kartoituksen mukaisesti.
- Palveluverkkomuutosten edistäminen ei ole toteutunut esitysten mukaisesti.
- Perusopetukselle kohdennettujen säästövelvoitteiden toteuttamiseksi on toimeenpantu lukuvuoteen 2025-26 kohdistuvia henkilöstö- ja muita kustannuksia leikkaavia toimenpiteitä. Lisäksi on jatkettu taloutta tehostavien lisätoimenpiteiden valmistelua vuosille 2026 ja 2027. Kustannusten kasvun hillitsemiseksi on sujuvoitettu prosesseja sekä edistetty toimintakulttuurin muutosta tukevia toimenpiteitä.
- Perusopetuksen toimenpiteet kaupungin strategian tavoitteiden saavuttamiseksi ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti.

Kirjasto- ja tietopalvelut

- Järjestelmäkehityksellä ja töiden automatisoinnilla on pystytty paikkaamaan henkilöstövähennyksiä
- Lahden kaupunginkirjasto sai hankeavustuksen kirjaston hyvinvointivaikutusten mittareiden luomiseen. Hanke tehdään yhteistyössä 12 muun kunnan kanssa.

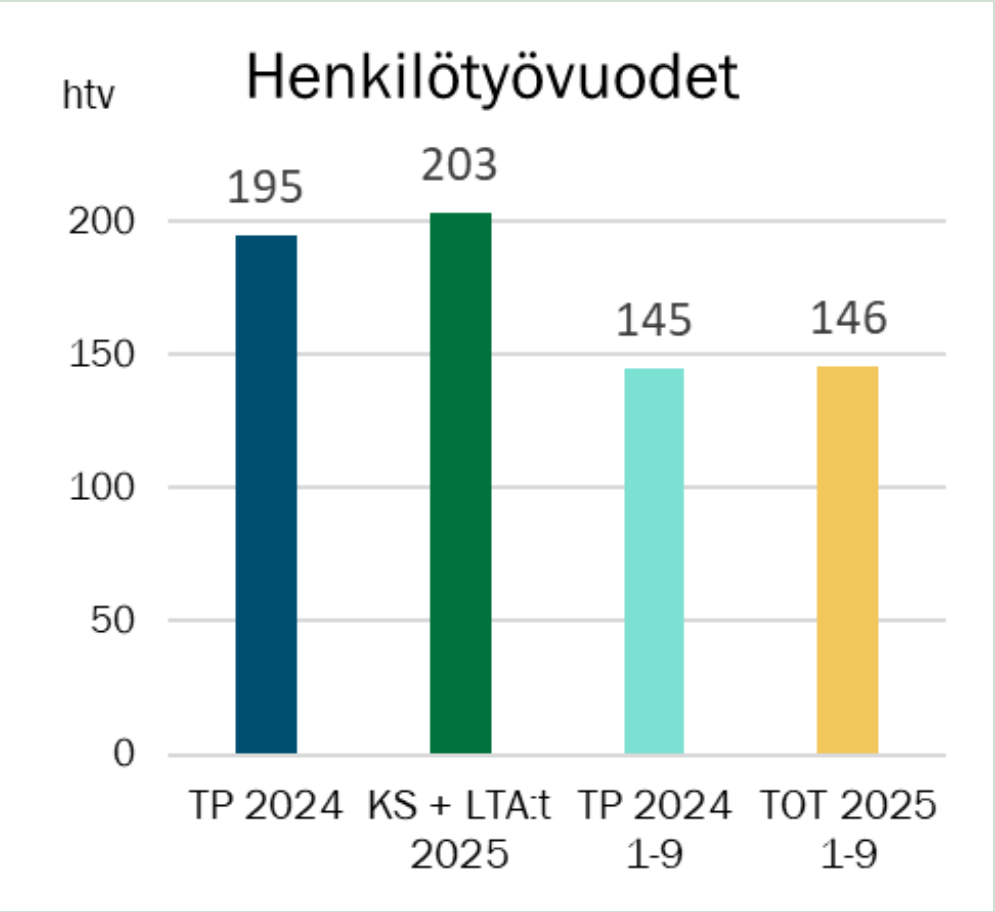
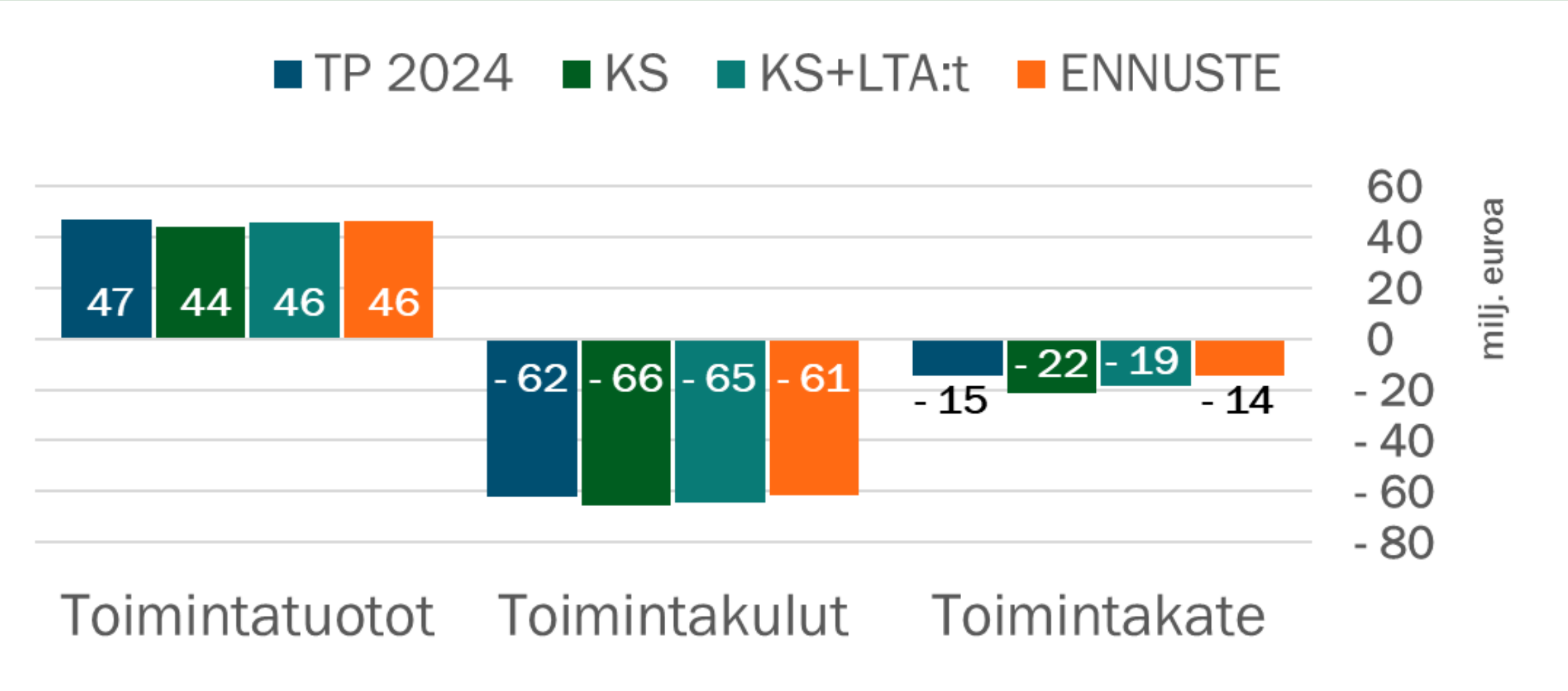
Wellamo-opisto

- Toteutettu opetusta toimintasuunnitelman mukaisesti lv 2025-2026
- Toteutettu kansalaistaitoviikon tapahtumat 25.8.-7.9.
- Käynnistetty opintopistekurssit, digineuvontaa ja hanketoimintaa
- Kurssimaksujen tulotavoite ei täyty, koska vähennetty opetusta, toimintakate ok

Kaupunki- ympäristön palvelualue



Palvelualuejohtajan katsaus



INVESTOINTIMENOT

TOTEUMA-ASTE 30.9.

KIINTEÄ OMAISUUS

8,7 %

JULKINEN

KÄYTTÖOMAISUUS

51,0 %

Kaupunkiympäristön vuoden 2025 talousennuste on voimassa olevaa talousarviota parempi.

Toimintatuotot ovat ennusteen mukaan ylittymässä noin 1,0 milj. euroa. Vuokratuottojen tason ennustetaan olevan arvioitua korkeampi. Kaivuumaksuja, kadunvarsipysäköinnin sekä satamatoiminnan tuloja ja avustuksia odotetaan kertyvän arvioitua enemmän.

Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan noin -3,1 milj. euroa talousarviota pienempänä. Palvelujen ostojen ennustetaan alittavan talousarvion.

Ennuste parantaa kaupungin tulosta talousarvioon nähden 4,0 milj. euroa.

Valtuuston hyväksymät lisätalousarviot on huomioitu KS+LTA:t -sarakkeessa ja poikkeamat esitetään siihen nähden.

Toiminnan kuvaus

PIENTALONTTIENTEN
LUOVUTUS
19 kpl
(Tavoite: 50)

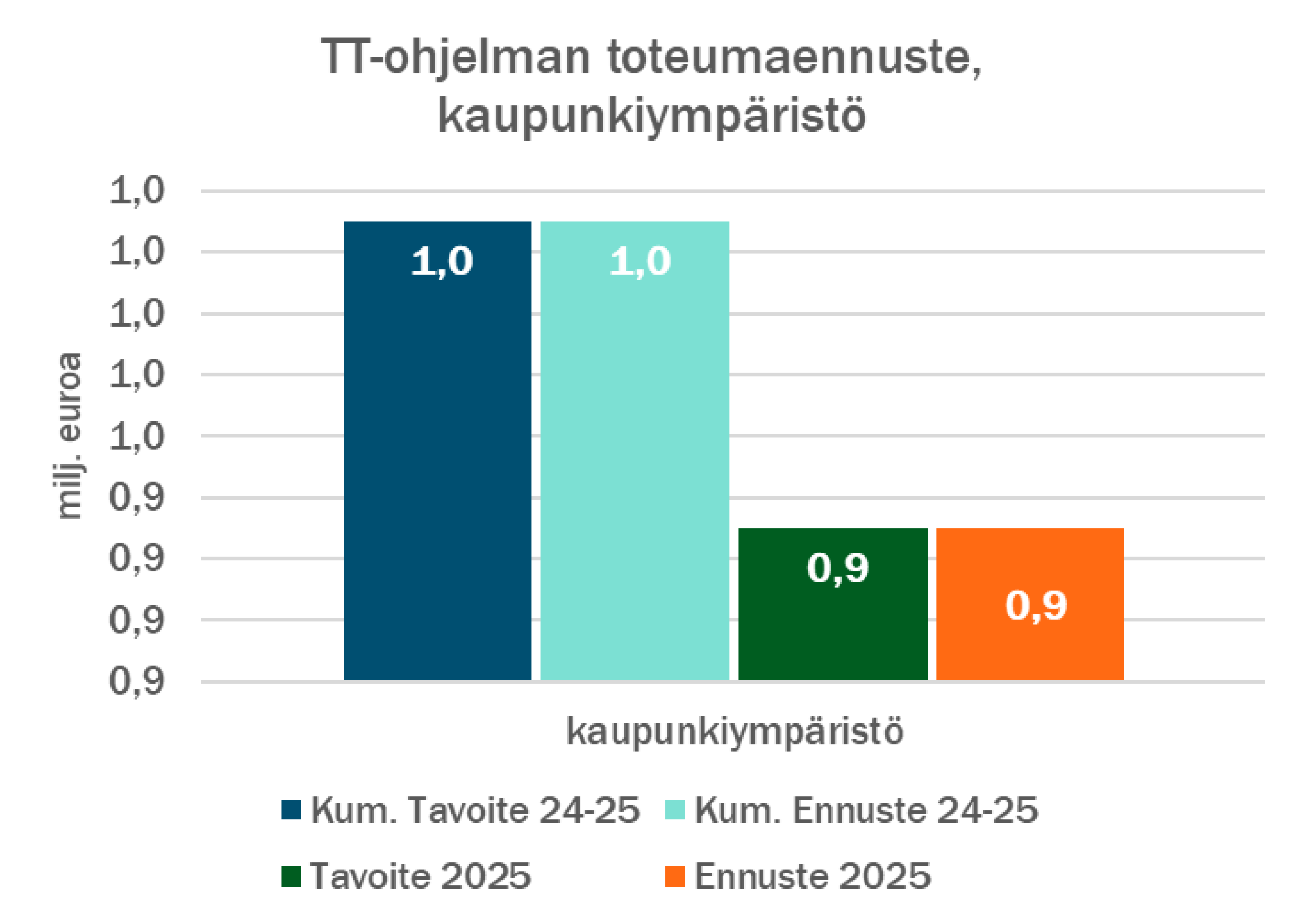
EHDOTUSVAIHEEN
ASEMAKAAVAT
10 kpl

RAKENTAMISLAIN
MUKAISET LUVAT
465
(Vuositavoite: 1 000)

JOUKKOLIIKENTEEN
MATKAT
5 799 350 kpl
(Vuosiarvio 8,2 milj.)

- Fazer Oy teki heinäkuussa investointipäätöksen 440 milj. euron suklaatehtaan rakentamisesta Lahteen. Kauppa tontista tehtiin välittömästi tämän jälkeen ja työt tontilla alkoivat heti. Tehtaan on tavoite olla valmis 2027-2028 taitteessa. Peruskiven muuraus suoritettiin syyskuussa.
- Day One noin 1.2 mrd. euron datakeskushanke Kiveriöön varmistui. Purkulupa alueen vanhoille rakennuksille myönnettiin hankkeen työvaiheen aikana. Rakennuslupa hankkeen ensimmäiselle vaiheelle myönnettiin valitusajan ollessa vielä käynnissä.
- Maaliskuussa tehtiin päätökset MAL sopimuskauden 2024-2027 pienistä valtion kanssa yhteisrahoitteisista (50/50) parantamishankkeista, joihin on osoitettu rahoitusta 20 milj. euroa (10 +10 milj. e). Lahden hankkeina ovat asemanseudun liityntäpysäköintilaitos, MT140 kevyenliikenteenväylän jatko Jokimaan yrityspuistoon, Pippon liikennejärjestelyjen perusparannus ja Lahti-Pennala kevyenliikenteenväylän suunnittelu. Lahden hankkeiden kustannusvaikutusarvio on kaupungille n. 5,6 milj. euroa ja valtiolle n. 4,6 milj. euroa.
- Urheilukeskuksen kansainväliseen European-ideakilpailuun 3.3.-29.6.2025 saatiin 16 ehdotusta. Tuomaristo kokoontui Lahdessa 17.9. ja valitsi neljä finalistia, joista voittaja valitaan lokakuussa. Kilpailun tulos julkistetaan marraskuussa.
- Joukkoliikenteen matkustajamäärät kasvoivat vuoden alkupuoliskolla odotetusti. Huhti-elokuu välillä matkustajamäärät noudattelivat vuoden 2024 lukuja, pl. huhtikuu, joka oli vuonna 2024 merkittävästi vilkkaampi kuin vuonna 2025. Syyskuu oli matkustajamääriltään jälleen vilkas.

Talouden tasapaino-ohjelma



Menojen vähentäminen

ennuste -0,9 milj. euroa (tavoite -0,9)

- Kaupunkiympäristön palvelualueelle kohdistuu toiminnan ja talouden sopeuttamistavoitteita vuosille 2024-2027 yht. 4,0 milj. euroa.
- Vuodelle 2025 asetettuja toimenpiteitä on 0,9 milj. euroa.
- Talouden tasapaino-ohjelman ennustetaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti vuonna 2025.
 - Vuokratuottojen tason ennustetaan olevan talousarviota suurempi
 - Kadunvarsipysäköinnin hinnoitteluun tehtyjen muutoksien ennustetaan lisäävän pysäköinnin tuloja.

Lahti- konserni

Osavuositarkastus
tammi-syyskuu 2025



Tuloslaskelma

TULOS
39,5
milj. euroa
(2024: 35,7)

VUOSIKATE
124,5
milj. euroa
(2024: 120,3)

1000 euroa	1.1.-30.9.2025	1.1.-30.9.2024	1.1.-31.12.2024
Myyntituotot	252 155	268 123	370 352
Maksutuotot	7 707	7 853	11 673
Tuet ja avustukset	19 306	10 020	15 320
Muut toimintatuotot	92 679	28 683	34 238
Toimintatuotot	371 846	314 680	431 583
Valmisteverastojen muutos	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	769	527	2 042
Palkat ja palkkiot	-168 221	-171 152	-229 564
Eläkekulut	-33 543	-34 437	-45 780
Muut henkilösivukulut	-5 309	-4 628	-5 932
Henkilöstökulut	-207 073	-210 217	-281 276
Palvelujen ostot	-131 580	-138 555	-188 840
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-66 754	-81 302	-108 947
Avustukset	-39 382	-21 779	-30 906
Muut toimintakulut	-107 099	-42 909	-68 532
Toimintakulut	-551 890	-494 762	-678 501
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-59	-150	-416
TOIMINTAKATE	-179 333	-179 705	-245 292
Verotulot	217 296	217 763	286 664
Valtionosuudet	95 686	89 265	118 603
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 120	-6 977	-10 680
VUOSIKATE	124 530	120 345	149 295
Poistot ja arvonalentumiset	-85 037	-84 585	-111 521
Satunnaiset erät	0	-13	0
TILIKAUDEN TULOS	39 493	35 747	37 773
Tilinpäätössiirot	0	0	67
Tilikauden verot	-4 699	-3 782	-3 752
Laskennalliset verot	-1 097	-4 079	-4 264
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-1 507	-1 256	-1 187
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	32 191	26 629	28 637

Rahoituslaskelma

INVESTOINTI-
MENOT

- 82,9
milj. euroa
(2024: - 100,5)

LAINAKANNAN
MUUTOKSET

68,7
milj. euroa
(2024: - 14,7)

TOIMINNAN JA
INVEST. RAHAVIRTA

54,5
milj. euroa
(2024: 44,0)

RAHAVAROJEN
MUUTOS

88,0
milj. euroa
(2024: 22,2)

1000 euroa	1.1.-30.9.2025	1.1.-30.9.2024	1.1.-31.12.2024
<u>Toiminnan rahavirta</u>	105 294	108 153	136 598
Vuosikate	124 530	120 345	149 295
Satunnaiset erät	0	-13	0
Tilikauden verot	-4 699	-3 782	-3 752
Tulorahoituksen korjauserät	-14 537	-8 397	-8 945
<u>Investointien rahavirta</u>	-50 766	-64 198	-101 126
Investointimenot	-82 904	-100 478	-153 642
Rahoitusosuudet investointeihin	5	0	1 511
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	32 133	36 280	51 005
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	54 528	43 955	35 472
Rahoituksen rahavirta			
<u>Antolainauksen muutokset</u>	213	110	522
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	213	110	522
<u>Lainakannan muutokset</u>	68 720	-14 678	-85 344
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	184 705	5 225	6 650
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-121 931	799	-91 517
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 946	-20 702	-476
Oman pääoman muutokset	-3 958	44	21
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>	-32 101	-7 195	1 512
Toimeksiantojen varojen ja pääomien mu	-207	53	159
Vaihto-omaisuuden muutos	853	1 669	2 699
Saamisten muutos	-6 939	19 677	10 254
Korottomien velkojen muutos	-25 808	-28 595	-11 600
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	32 874	-21 719	-83 289
Rahavarojen muutos	88 034	22 236	-47 817
Rahavarat 31.12.	337 499	319 518	249 465
Rahavarat 1.1.	249 465	297 282	297 282

EDELLISTEN
TILIKAUSIEN
YLIJÄÄMÄ

486,3
milj. euroa
(2024: 441,0)

OMAVARAISUUS-
ASTE

41,9 %
(2024: 40,2%)

VIERAS PÄÄOMA
PITKÄAIKAINEN

1 193,2
milj. euroa
(2024: 1 137,3)

VIERAS PÄÄOMA
LYHYTAIKAINEN

107,5
milj. euroa
(2024: 180,4)

1000 euroa	1.1.-30.9.2025	1.1.-30.9.2024	1.1.-31.12.2024
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	66 811	76 880	73 947
Aineelliset hyödykkeet	1 646 195	1 642 460	1 650 070
Sijoitukset	140 395	132 398	133 082
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	962	1 200	970
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	8 465	10 371	9 318
Saamiset	79 675	64 550	71 340
Rahoitusarvopaperit	261 439	238 163	163 288
Rahat ja pankkisaamiset	76 059	81 355	86 177
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 280 003	2 247 377	2 188 190
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	404 977	405 062	405 062
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	13	13	13
Arvonkorotusrahasto	199	121	199
Muut omat rahastot	12 398	12 433	12 398
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	486 348	440 956	443 357
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	32 191	26 629	28 637
VÄHEMMISTÖOSUUDET	17 752	17 643	15 556
PAKOLLISET VARAUKSET	21 546	22 563	21 410
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 847	4 197	4 061
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	1 193 211	1 137 313	1 081 068
Lyhytaikainen	107 522	180 448	176 429
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 280 003	2 247 377	2 188 190

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	121 493 ↓	134 828
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	164 323 ↑	150 560
Tilikauden tulos	8 631 ↓	11 759

Tavoite

- Oman pääoman tuotto vähintään 10 %
- Kannattavan kasvun hakeminen kestäväen kehityksen investointikohteista.
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden korkea tyytyväisyys.

Tila

Suunnitellusti
Suunnitellusti
Suunnitellusti

- Kesän kaukolämpötarve tuotettiin ensimmäistä kertaa pääasiassa sähkökattilalla Kymijärven polttolaitosten sijasta, mikä on ollut suuri muutos koko yhtiölle ja sen henkilöstölle.
- Kolmannella kvartaalilla on tehty investointipäätökset Lahden alueelle sijoittuvan datakeskuksen edellyttämistä sähköverkkoinvestoinneista sekä Vääksyn sijoittuvasta hiekka-akusta.
- Koko vuoden liikevoiton odotetaan olevan budjetoitua parempi.

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
- Lahti Energia sähköverkko Oy: kaupunki 0 % / konserni 100 %

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	36 051 	32 689
Tuet ja avustukset	21 	16
Oma pääoma	79 484 	67 188
Tilikauden tulos	13 094 	6 085

Tavoite

- Edellytysten luominen veteen ja vesiosaamiseen sekä ympäristökuormituksen vähentämiseen perustu-vien tuote- ja palvelukonseptien muodostumiselle.
- Kaupungille kuuluvan vastuun kantaminen hulevesien hallinnasta asemakaava-alueella kaupungin puolesta, erikseen sovittavalla tavalla
- Oman pääoman tuotto vähintään 10 %.

Tila

Suunnitellusti

Suunnitellusti

Poikkeamia

- Ali-Juhakkalan jätevedenpuhdistamon saneeraussuunnittelu aloitettu (Fazer).
- Harvasaaren vedenottamon kaupan viimeistely.
- Konsernin riskitasoissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Aqua Palvelu Oy: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Aqua Verkko Oy: kaupunki 100 % / konserni 100 %

LAHDENTALOT

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	43 666 ↓	43 763
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	130 194 ↑	128 737
Tilikauden tulos	725 ↑	225

Tavoite

- Vuokra-asuminen on turvallista, kohtuuhintaista ja energiatehokasta.
- Jokaiselle opiskelijalle voidaan tarjota asunto.
- Osallistuminen MAL-sopimuksen toteuttamiseen.
- Oman pääoman tuotto vähintään 10 %.

Tila

Suunnitellusti
Suunnitellusti
Suunnitellusti
Poikkeamia

- Opiskelijoiden tarpeisiin pystyttiin vastaamaan tavoitteen mukaisesti eli hyvin kesäsesongin aikana.
- Asukastyytyväisyys ja suositteluindeksi on kehittynyt erinomaisesti aiemmin tehtyjen toiminnan muutosten ja uudelleen organisoitumisen vaikutuksesta. Myös huoneistojen käyttöaste on parantunut merkittävästi.
- Lahden Talot työllisti yhteensä 19 nuorta kesän aikana. Kahden viikon mittainen kesätyö tarjottiin viidelletoista alle 17-vuotiaalle ja koko kesän työskenteli neljä nuorta.

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
(Lahden Asunnot Oy, Lahden Palveluasunnot Oy)

- Liikevaihto on jäänyt 0,15 milj. euroa budjetista. Loppuvuoden tulosenustetta on päivitetty tämän mukaisesti.
- Henkilöstötarvetta on arvioitu ja arvioidaan jatkuvasti eri kohteissa. Tämän johdosta on saatu merkittäviä kustannussäästöjä henkilöstökuluihin.
- Ruokalistoja on päivitetty huomioiden entistä enemmän lasten ja nuorten toiveruokia kouluruokasuositusten mukaisesti.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	14 026 ↑	13 885
Tuet ja avustukset	0 ↓	6
Oma pääoma	1 339 ↑	1 022
Tilikauden tulos	-16 ↑	-72

Tavoite

- Oman pääoman tuotto on positiivinen.
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantaminen

Tila

Suunnitellusti
Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 64,36 % / konserni 64,36 %

- Liikevaihdon kehitys: syyskuu oli tappiollinen suunnitelman mukaisesti, tappion määrä oli 27 469,58 €. Tammi-syyskuun tulos on n. 0,6 milj. euroa voitollinen.
- Tuloskehitys: Tulos kehittyy suunnitellusti kohti tilikauden positiivista tulosta. Tällä hetkellä ennakoitu liikeylijäämä olisi noin 300 000 euroa.
- Merkittävät investoinnit tai sopimukset: loppuvuodelle ei ole suunniteltu investointeja eikä merkittäviä uusia sopimuksia.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	18 229 ↑	17 665
Tuet ja avustukset	20 ↑	11
Oma pääoma	2 095 ↑	1 790
Tilikauden tulos	586 ↓	1 059

Tavoite

- Oman pääoman tuotto positiivinen
- Aktiivinen osallistuminen Työllisyyden Kuntakokeiluun
- Käyttäjä- ja tilaaja-asiakkaiden tyytyväisyyden jatkuva parantaminen

Tila

Suunnitellusti
Suunnitellusti
Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 56,34 % / konserni 56,65 %

- Yhtiön liikevoitto ja tilikauden voitto vuodelle 2025 on budjetoitu positiiviseksi. Yhdeksän kuukauden tulos on budjettia ja viime vuotta paremmalla tasolla.
- Koko vuoden tuloksen ennakoimme toteutuvan budjetoitua paremmin. Liikevaihto tulee jäämään budjetoidusta tasosta n. 0,3 milj.€.
- Vuoden 2025 taloudellisena riskinä voidaan mainita Sumi Oy ja SPT Oy:n esittämää erilliskerätyn muovipakkausjätteen korvausvaatimus Salpakierito Oy:lle n. 0,6 milj. euroa. Tapauksen käsittely on edelleen kesken.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	15 049 ↓	15 594
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	9 279 ↑	7 884
Tilikauden tulos	1 884 ↑	1 633

Tavoite

- Oman pääoman tuotto vähintään 5 %.
- Korkea yhdyskuntajätteen kierrätysaste. Tavoitteena edellisvuotta korkeampi kierrätysaste ja kierrätysaste 2035 vuonna 65 %.

Tila

Suunnitellusti
Suunnitellusti

Omistususuudet: kaupunki 60,15 % / konserni 60,15 %
- Salpamaa Oy: kaupunki 60,15 % / konserni 60,15 %

- Nastolassa Wipakintiellä uudiskohteen rakennustyöt valmistuneet, kohde luovutettu käyttäjälle syyskuussa ja uudistettu vuokrasopimus astunut voimaan.
- Jakson aikana Kiinteistö Oy Lahden Tiedepuiston kaupungin omistamat osakkeet on siirretty apporttina Spatiumille, nyt Spatium omistaa yhtiöstä 54,6 %. Yhtiölle on valittu myös uusi hallitus.
- Valmistelut Paavolakiinteistöt Oy siirtämiseksi Spatiumin tytäryhtiöksi on valmiit ja odottaa kaupungin päätöksen valitusajan päättymistä n. vko 42. Osakkeiden vaihto tehdään suunnatulla osakeannilla kaupungille.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	3 931 ↓	5 069
Tuet ja avustukset	0 ↓	1 100
Oma pääoma	17 514 ↑	12 826
Tilikauden tulos	-360 ↓	4 437

Tavoite

- Toimitilojen vuokrausasteen nousu viime vuodesta.
- Yhtiön käyttökate-%:n parantaminen viime vuodesta

Tila

Suunnitellusti
Suunnitellusti

Omistususuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %
Lahden Jäähalli kaupunki 0 %/konserni 97,85 %
KT Oy Lahden Tiedepuisto kaupunki 0% / konserni 54,60%

- Työterveys Wellamon operatiivinen toiminta on päättynyt 31.3.2024.
- Yhtiön selvitystila päättyi yhtiökokoksen hyväksyttyä lopputilityksen 17.6.2025. Yhtiö purkautuu kaupparekisteri-ilmoituksella.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	0 ↓	1 420
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	0 ↓	1 217
Tilikauden tulos	0 ↓	-576

- Yhtiön syyskausi alkoi kiireisenä, erityisesti yritystapahtumien osalta.
- Messuhalleilla järjestettiin syyskuun loppupuolella Caravan messut. Messut oli näyttävä ja onnistunut tapahtuma, kuten aikaisimpinakin vuosina.
- Yritys- ja vierastapahtumien osalta liikevaihto jäi noin 14 % budjetoidusta kolmen ensimmäisen kvartaalin aikana. Ohjelmamyynti puolestaan ylittää budjetoidun liikevaihdon 26 %.
- Ennuste loppuvuodelle näyttää tässä vaiheessa kääntyvän hieman tappiolliseksi mm. peruttujen tapahtumien takia.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	4 243 ↑	2 313
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	3 723 ↓	3 786
Tilikauden tulos	166 ↑	-14

Tavoite

- Sibeliusalon vetovoimaisuuden vahvistaminen.
- Yhtiön toiminnan liiketaloudellinen tehokkuus kasvaa.
- Vuonna 2025 vierailijoita on yli 400 000.
- Lahden aseman vahvistaminen kasvavana ja elinvoimaisena tapahtumakaupunkina.

Tila

Suunnitellusti
Suunnitellusti
Poikkeamia
Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 59,60 % / konserni 59,92 %

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Koko Lahden seudun kannalta merkittävät investointipäätökset.
- Asiakasmäärä kasvussa.
- Kansainvälistä verkostoa vahvistettiin uusilla kumppanuuksilla.
- Liikevaihto ja tulos ennakoidulla tasolla.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	2 957 ↑	2 604
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	1 555 ↑	1 540
Tilikauden tulos	12 ↑	8

Tavoite

- Yhtiön rooli työvoiman saatavuuden edistämisessä ja TE-palvelujen kokonaisuudessa määritelty.
- Strategisten kasvukumppanuuksien malli alueella kasvavien ja investoivien yritysten tueksi käytössä.
- Yrityshankinta- ja sijoittumispalveluilla luodaan alueelle yli 130 uutta työpaikkaa.
- Kehittämispalvelut kasvaville ja kehittyville yrityksille tavoite: yli 40 yritystä TeamFinland-palvelujen piiriin.
- Neuvonta- ja kehittämispalveluissa vuosittain yli 1 500 asiakasta.

Tila

suunnitellusti
suunnitellusti
suunnitellusti
poikkeamia
suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 87,5 % / konserni 87,5 %

- Heinä-elokuussa Lahdessa rekisteröitiin rekisteröidyssä majoituksessa 50.000 majoitusvuorokautta (+8 %) ja rekisteröimättömässä majoituksessa 36.000 (+24 %) majoitusvuorokautta.
- Päijät-Hämeen matkailustrategiatyö saatettiin loppuun elokuun alkuun mennessä.
- Visit Lahti toteuttanut heinä-elokuussa ensimmäisen Matkailun asukaskyselyn. Asukaskyselyssä kartoitetaan asukkaiden näkemys matkailun merkityksestä.
- Salpausselkä Geopark -yksikön uudelleenarviointi ajoittuu Q3:lle. Uudelleenarviointi vietiin läpi kuntien ja yrittäjien kanssa yhteistyössä.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	2 031 ↓	2 180
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	368 ↑	367
Tilikauden tulos	1 →	1

Tavoite

- Kansainvälisten majoitusvuorokausien pitkän aikavälin kasvu yli 3 % ja kotimaisten majoitusvuorokausien kasvu yli 4 %.
- Sijoituksen nousu Suomen suosituimpien kongressialueiden joukkossa.
- Osallistuminen yhteistyössä elinkeinoyhtiöiden kanssa toimialan investointien houkutteluun seudulle osana matkailun kasvustrategiaa.

Tila

Suunnitellusti
Suunnitellusti
Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 52,90 % / konserni 52,90 %

- Yhtiössä ei ole ollut liiketoimintaa vuoden 2025 aikana
- Yhtiön selvitystoimet on tehty
- Selvitystila jatkuu omistajan ja velkojen päätöksellä toistaiseksi, kunnes tytäryhtiö Lahti Events Oy:n purkaminen selvitysmenettelyn kautta on saatettu loppuun.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	0 ↓	1 798
Tuet ja avustukset	0 ↓	5
Oma pääoma	-2 961 ↓	-2 911
Tilikauden tulos	-24 ↓	-759

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Kolme kvartaalia on ollut Lahden Tiedepuiston käyttöasteen kannalta äärimmäisen positiiviset tilojen käyttöasteen ollessa noin 98 % tuntumassa (Lahden kaupungin asettama käyttöastetavoite on 95 %).
- Lahden kaupunki on 15.8.2025 apporttisiirtänyt omistuksensa Lahden Tiedepuistosta omistamalleen Spatium Toimitilat Oy:lle.
- Helsingin yliopistolta vapautuvista tiloista on jo nyt laadittu vuokrasopimus Päijät-Hämeen Ateriapalveluiden kanssa 336 m2 tilakokonaisuudesta.
- Loppuvuodesta 2024 yhtiölle myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti. Yhtiö onkin panostanut vastuullisuuteen kuluvan vuoden aikana monin eri tavoin.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	2 215 ↓	2 315
Tuet ja avustukset	0 →	0
Oma pääoma	0 ↓	15 969
Tilikauden tulos	496 ↑	448

Tavoite	Tila
• Merkittävä osallistuminen vähähiilisen rakentamisen keskuksen kehittämiseen	Suunnitellusti
• Rakennuksissa toimivien korkeakoulujen ja yritysten yhteistyön tiivistäminen.	Suunnitellusti
• Tilojen täyttöaste vähintään 95 %	Suunnitellusti

Omistusosuudet: kaupunki 0,0 % / konserni 54,60 %

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	48 551 ↑	33 575
Tuet ja avustukset	1 209 ↑	701
Oma pääoma	104 330 ↑	65 730
Tilikauden tulos	2 076 ↓	2 294

Omistussosuudet: kaupunki 63,86 % / konserni 65,61 %
Kuntayhtymän 100 % luvut

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	1 842 ↑	1 194
Tuet ja avustukset	185 ↑	72
Oma pääoma	1 242 ↑	-28
Tilikauden tulos	-293 ↑	-847

Omistussosuudet: kaupunki 58,08 % / konserni 58,08 %
(Päijät-Hämeen pelastuslaitos)
Kuntayhtymän 100 % luvut

- Yrityksen uudella hallituksella on strategiapäivä pidetty, päivitettiin myös riskikartta.
- P-Torin pysäköinninhallintajärjestelmän uusiminen onnistui hyvin ja on saanut asiakkailta positiivisen vastaanoton. Käteismaksuvaihtoehdon perään ei ole kukaan kysellyt.
- Asiakkaat ovat löytäneet uuden verkkokaupan yllättävän hyvin, mutta arvostavat edelleen mahdollisuutta asioida toimistolla.
- P-Kartanon kävijämäärät ovat kasvaneet tasaisesti-

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	2 357	2 180
Tuet ja avustukset	0	1
Oma pääoma	9 540	9 565
Tilikauden tulos	234	105

Tavoite

- Uusi kesätyöntekijä lomakaudeksi 2025
- yhtiön riskien hallinta on osa hallitustyöskentelyä. Riskit ja SWOT päivitetään kahdesti vuodessa.
- Aktiivinen osallistuminen kaupunkitasoiseen pysäköintiratkaisujen suunnitteluun.
- Latausinfra kehittäminen ja latauspisteiden vuosittainen lisääminen.
- Oman pääoman tuotto positiivinen

Tila

Suunnitellusti

Suunnitellusti

Suunnitellusti

Suunnitellusti

Paavolakiinteistöt Oy

- Yhtiön omistaman Fellmannian myyntiä on jatkettu myös kvartaalin kolme aikana.
- Päijät-Hämeen Hyvinvointialue on irtisanonut vuokrasopimuksensa Laatikkotehtaankatu 3A - kiinteistöstä päättymään 30.6.2025. Sopimuksen päätyttyä he vuokraavat vielä muutamaksi kuukaudeksi yhteensä 600 m2 varastokäyttöön.
- PTS-suunnitelman mukaiset korjaukset 2025.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	369	284
Tuet ja avustukset	0	0
Oma pääoma	7 981	8 322
Tilikauden tulos	-267	-248

Omistusosuudet: kaupunki 100 % / konserni 100 %

- Yhtiökokous asetti Lahti Events Oy:n selvitystilaan 27.2.2023
- Selvitystila on vaiheessa, jossa odotetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaisua liittyen yhtiölle annettua akordia.
- Yhtiö puretaan viipymättä hallinto-oikeuden annettua asiassa ratkaisun.

1 000 euroa	Q3 2025	Q3 2024
Liikevaihto	0	0
Tuet ja avustukset	0	0
Oma pääoma	-6 607	-6 904
Tilikauden tulos	-7	-16

Omistusosuudet: kaupunki 0 % / konserni 100 %

Liitteet

- Lahti-kaupungin liitteet
- Sanastoselitteet

Kaupungin tuloslaskelma (ulkoinen, ei sisäisiä eriä)

KAUPUNGIN TULOSLASKELMA (1 000€)	1.1.-30.9.2025	1.1.-30.9.2024	1.1.-31.12.2024
Myyntituotot	22 034	21 018	28 187
Maksutuotot	8 353	8 629	13 186
Tuet ja avustukset	18 395	9 207	13 314
Muut toimintatuotot	90 271	31 823	39 117
Toimintatuotot	139 053	70 677	93 804
Valmistus omaan käyttöön	0	61	1 331
Palkat ja palkkiot	-113 914	-111 041	-147 565
Eläkekulut	-24 470	-24 269	-32 068
Muut henkilösivukulut	-3 487	-2 949	-3 965
Henkilöstökulut	-141 871	-138 260	-183 598
Palvelujen ostot	-100 606	-103 056	-144 882
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-12 026	-12 607	-17 835
Avustukset	-41 901	-25 479	-34 566
Muut toimintakulut	-77 640	-25 150	-35 639
Toimintakulut	-374 044	-304 551	-416 519
TOIMINTAKATE	-234 992	-233 875	-321 384
Verotulot	218 071	218 558	288 271
Valtionosuudet	66 537	57 455	77 171
Rahoitustuotot ja -kulut	5 473	3 080	2 377
VUOSIKATE	55 089	45 218	46 435
Poistot ja arvonalentumiset	-40 719	-40 588	-56 186
Satunnaiset erät	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	14 370	4 630	-9 751
Tilinpäätössiirrot	0	0	820
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	14 370	4 630	-8 931

Kaupungin rahoituslaskelma (ulkoinen, ei sisäisiä eriä)

KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA (1 000€)	1.1.-30.9.2025	1.1.-30.9.2024	1.1.-31.12.2024
<u>Toiminnan rahavirta</u>	45 716	41 483	41 235
Vuosikate	55 089	45 133	46 435
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-9 373	-3 650	-5 199
<u>Investointien rahavirta</u>	-17 652	-43 021	-55 898
Investointimenot	-26 921	-47 464	-63 307
Rahoitusosuudet investointeihin	5	0	1 503
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 264	4 443	5 906
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	28 063	-1 538	-14 663
<u>Rahoituksen rahavirta</u>			
<u>Antolainauksen muutokset</u>	47 592	54 182	72 876
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	-132
Antolainasaamisten vähennykset	47 592	54 182	73 008
<u>Lainakannan muutokset</u>	20 191	7 132	-74 090
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 000	-850	-64 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	40 191	7 982	-10 090
<u>Oman pääoman muutokset</u>	-2 272	6	0
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>	-5 547	-34 361	-30 504
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-209	53	143
Vaihto-omaisuuden muutos	-11	-33	-4
Saamisten muutos	6 899	-21 177	-23 219
Korottomien velkojen muutos	-12 225	-13 203	-7 423
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	59 964	26 959	-31 717
<u>Rahavarojen muutos</u>	88 028	25 421	-46 381
Rahavarat 31.12.	308 008	291 773	219 972
Rahavarat 1.1.	219 980	266 352	266 352

Kaupungin tase (ulkoinen, ei sisäisiä eriä)

KAUPUNGIN TASE (1 000€)	1.1.-30.9.2025	1.1.-30.9.2024	1.1.-31.12.2024
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	57 163	64 744	63 785
Aineelliset hyödykkeet	668 437	677 227	677 493
Sijoitukset	367 092	431 972	412 519
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	470	358	330
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	104	122	93
Saamiset	54 263	56 848	58 890
Rahoitusarvopaperit	242 479	222 631	147 479
Rahat ja pankkisaamiset	65 521	69 142	72 493
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 455 529	1 523 043	1 433 082
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	405 062	405 062	405 062
Arvonkorotusrahasto	80	80	80
Muut omat rahastot	11 185	11 268	11 185
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijää)	245 962	254 678	254 712
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	14 370	4 691	-8 931
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	29 551	30 288	29 551
PAKOLLISET VARAUKSET	11 190	11 416	11 190
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 939	2 946	3 008
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	580 000	610 020	580 000
Lyhytaikainen	155 191	192 594	147 225
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 455 529	1 523 043	1 433 082

Talouden toteuman seuranta (1 000 euroa)

Tuloslaskelma | 2025, tammi - syyskuu

Koko kaupunki

Tiliryhmä	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Toteuma ed. vuosi	Toteuman muutos%	Tilinpäätös ed.vuosi	TA/TP muutos%
⊕ Toimintatuotot	183 892 t. €	139 437 t. €	75,8%	132 928 t. €	4,9%	177 646 t. €	3,5%
⊕ Valmistus omaan käyttöön	1 114 t. €			61 t. €	-100,0%	1 331 t. €	-16,3%
⊕ Toimintakulut	-552 172 t. €	-374 428 t. €	67,8%	-366 802 t. €	2,1%	-500 545 t. €	10,3%
⊕ Toimintakate	-367 165 t. €	-234 992 t. €	64,0%	-233 814 t. €	0,5%	-321 568 t. €	14,2%
⊕ Verotulot	288 615 t. €	218 071 t. €	75,6%	218 558 t. €	-0,2%	288 271 t. €	0,1%
⊕ Valtionosuudet	88 798 t. €	66 537 t. €	74,9%	57 455 t. €	15,8%	77 171 t. €	15,1%
⊕ Rahoitustuotot ja -kulut	3 860 t. €	5 473 t. €	141,8%	3 080 t. €	77,7%	2 377 t. €	62,4%
⊕ Vuosikate	14 108 t. €	55 089 t. €	390,5%	45 279 t. €	21,7%	46 403 t. €	-69,6%
⊕ Poistot ja arvonalentumiset	-52 940 t. €	-40 719 t. €	76,9%	-40 588 t. €	0,3%	-56 186 t. €	-5,8%
⊕ Tilikauden tulos	-38 833 t. €	14 370 t. €	-37,0%	4 691 t. €	206,3%	-9 783 t. €	296,9%

Investointien toteuman seuranta (1 000 euroa)

PROJR2	RY2	Kum. TA+muutos	Kum. TOT	Ero	TOT%
10 Kiinteä omaisuus	10 Investointimenot	5 750 000	498 302	5 251 698	8,7
	40 Investointitulot	-3 000 000	-1 327 597	-1 672 403	44,3
10 Kiinteä omaisuus		2 750 000	-829 296	3 579 296	
11 Talonrakennus	10 Investointimenot	30 223 000	13 032 668	17 190 332	43,1
	40 Investointitulot	-1 000 000	-52 435	-947 565	5,2
	50 Rahoitusosuudet	-328 000	-5 000	-323 000	1,5
11 Talonrakennus		28 895 000	12 975 233	15 919 767	
20 Julkinen käyttöomaisuus	10 Investointimenot	23 414 000	11 931 553	11 482 447	51,0
	50 Rahoitusosuudet	-450 000	0	-450 000	0,0
20 Julkinen käyttöomaisuus		22 964 000	11 931 553	11 032 447	
22 Irtain omaisuus	10 Investointimenot	4 145 000	942 390	3 202 610	22,7
22 Irtain omaisuus		4 145 000	942 390	3 202 610	
30 Arvopaperit ja osuudet	10 Investointimenot	10 000 000	7 078 560	2 921 440	70,8
	40 Investointitulot	-9 700 000	-5 072 974	-4 627 026	52,3
30 Arvopaperit ja osuudet		300 000	2 005 586	-1 705 586	
		59 054 000	27 025 466	32 028 534	

INVESTOINTIMENOT

33,5

milj. euroa

(toteuma 45,5%
talousarviosta)

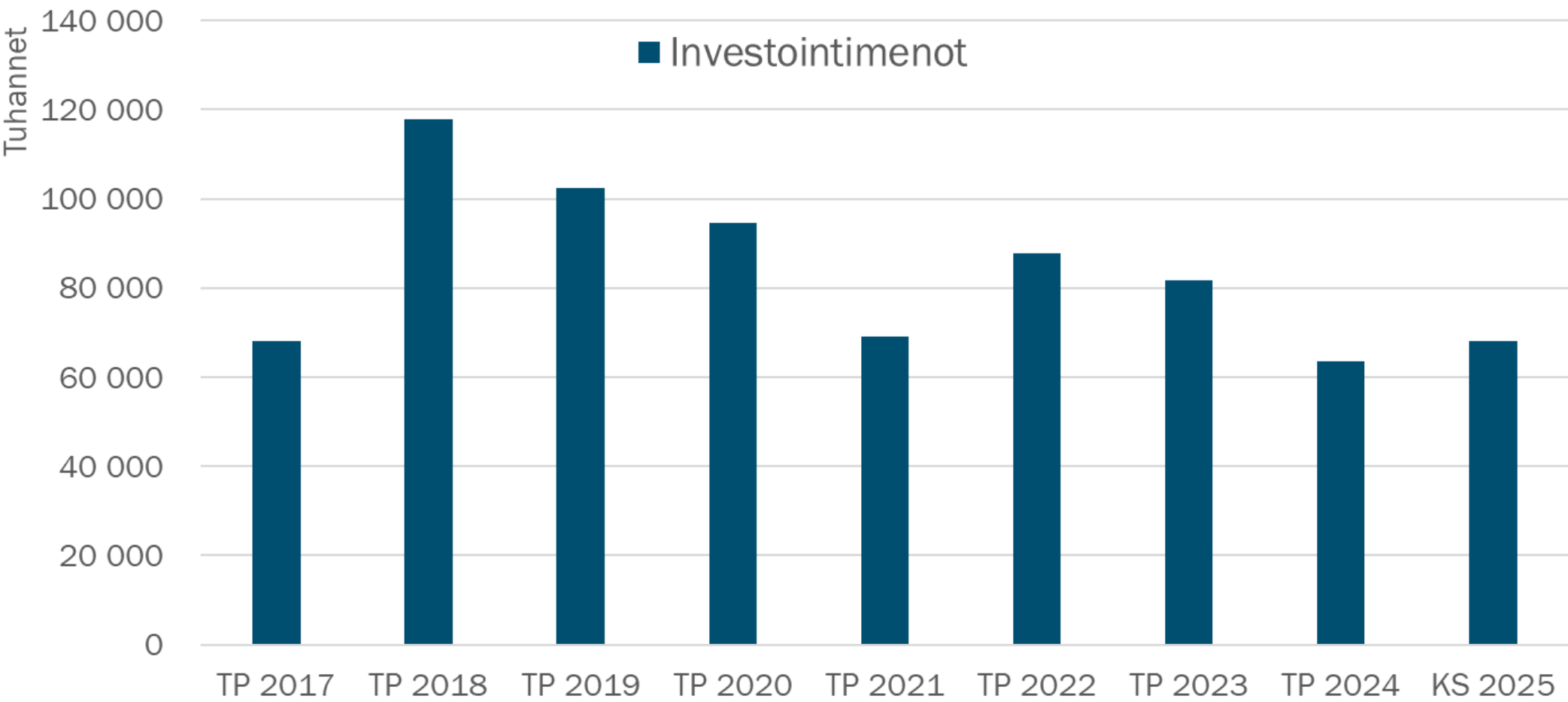
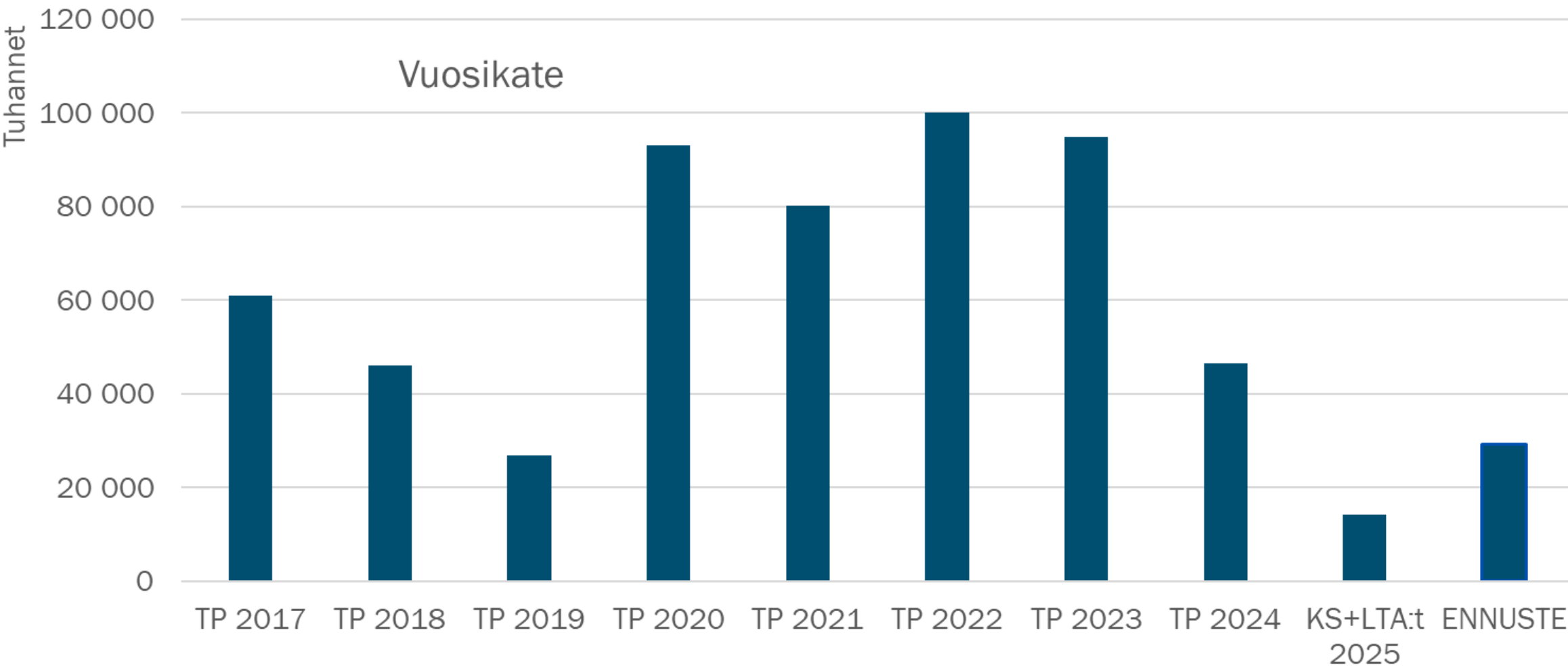
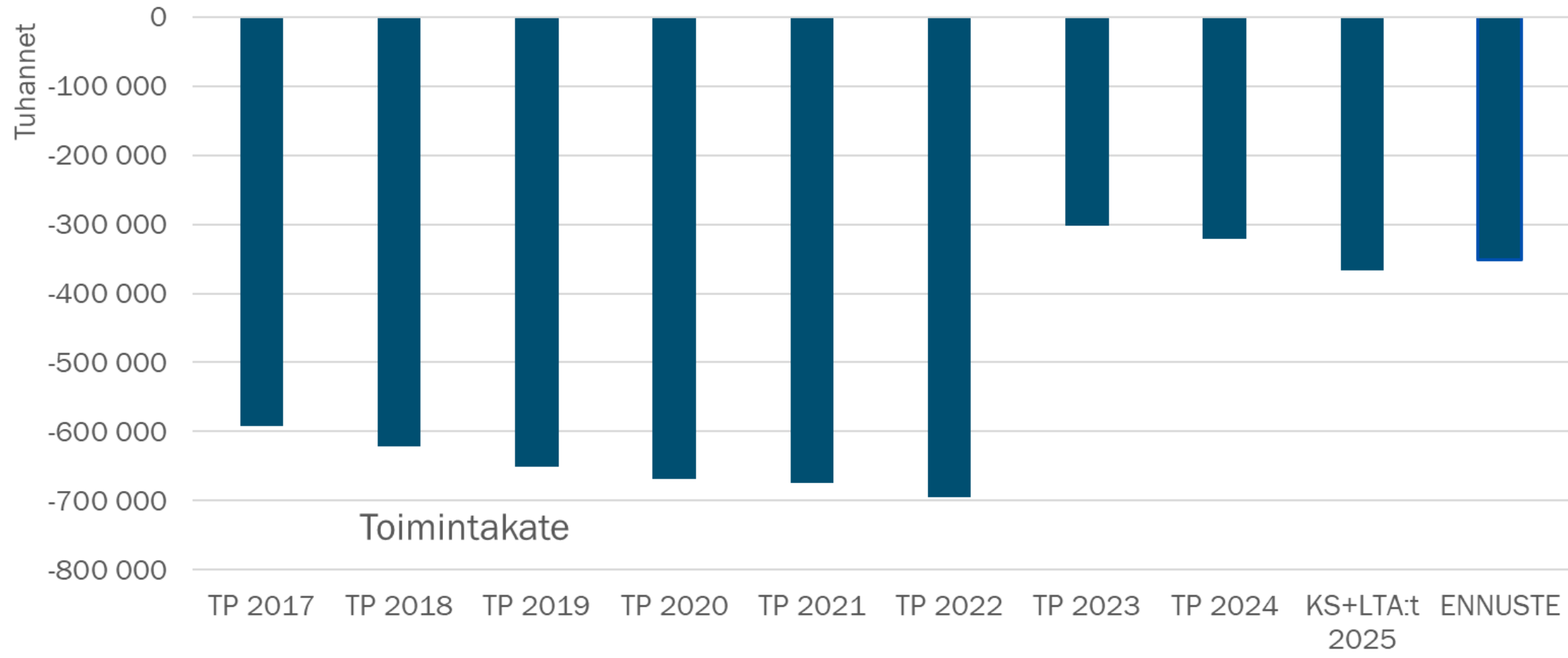
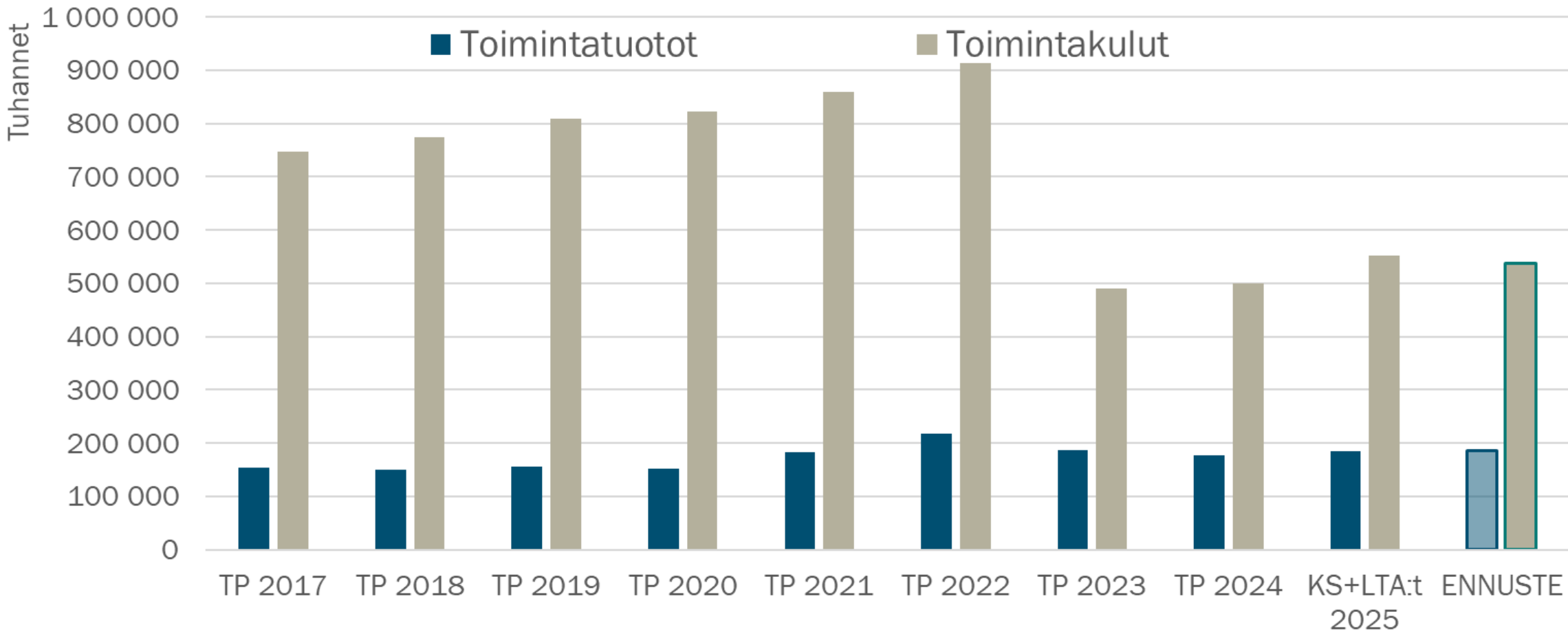
INVESTOINTITULOT

6,5

milj. euroa

(toteuma 44,6%
talousarviosta)

Talouden toteuman seuranta, vuosivertailut (1 000 euroa)



Rahoitus, lainannostosuunnitelman toteutuminen

Myöntämisvaltuus, 1 000 euroa	Valtuus	Käytetty	Käyttämättä
Lyhytaikainen luotto (ottolainat)	250 000	0	250 000
Määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille (antolainat)*	100 000	0	100 000
Suojautumistoimenpiteet korko- ja valuuttariskeiltä (johdannaissopimukset)	200 000	0	200 000
Määräraha, 1 000 euroa			
Ottolainat			
Pitkäaikainen, lisäykset	0	0	0
Pitkäaikainen, vähennykset	-30 000	-20 000	-10 000
Lyhytaikainen, nettomuutos	0	0	0
Netto	-30 000	-20 000	-10 000
Antolainat, pysyvät vastaavat (pitkäaikainen)			
Lisäykset	1 000	0	1 000
Vähennykset	-59 883	-47 592	-12 291
Netto	-58 883	-47 592	-11 291

Luvuissa ei ole otettu huomioon konsernitilien saldoja.

Lyhytaikaisen lainan nettomuutos ilmaisee arvioidun tilanteen talousarviovuoden lopussa ja käytetty määrä voi vaihdella vuoden aikana.

Lyhytaikaisen lainan nostolle on valtuutus maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi 250 milj. euroon asti.

*Valtuuden enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista johtuvaa luoton myöntämistä (lainan ennenaikainen takaisin maksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla).

Rahoitus, vahinkorahasto

		Pääoma 1 000 euroa	Markkina-arvo 1 000 euroa	Tuotto-odotus (netto)	Toteutunut tuotto
Ålandsbanken	Asuntorahasto	3 600	3 435	4–6 %	Salkku, sijoituksen alusta (12/2013) 57,11 %, 12 kk -1,55 % (tiedot 30.9.2025)
Ålandsbanken	Tonttirahasto	2 000	2 705	4 %	
OP	OP-Metsänomistaja	2 000	3 454	4 %	
Hämeen Osuuspankki (tilivarat)		3 542	3 542		0 %

Ålandsbanken Asuntorahasto Erikoissijoitusrahasto, C-sarja:

Uudet, pienemmät vuokra-asunnot kasvukeskuksissa, pääasiassa pääkaupunkiseudulla, omistusaika enintään 10 vuotta.

Ålandsbanken Tonttirahasto Erikoissijoitusrahasto, B-sarja:

Kasvualueilla rakennusyrityksille ja asunto-osakeyhtiöille vuokralle tarjottavat asuintalotontit. Vuokra-ajat yleensä 25 vuotta.

OP-Metsänomistaja Erikoissijoitusrahasto, B-osuus

Suomessa sijaitsevat maantieteellisesti ja kokoluokittaisesti hajautetut metsäkiinteistöt.

MARKKINA-ARVO

13,1

milj. euroa

SIJOITETTU PÄÄOMA

11,1

milj. euroa

PERUSPÄÄOMA

10,4

milj. euroa

Rahoitus, täyden valtakirjan varainhoidon sijoitukset

	Pääoma	Markkina-arvo	Sijoituksien tuotto alusta 1.9.2025
Varainhoitaja	(euroa)	(euroa)	(Suhteessa varainhoitajan vertailuindeksiin)
Evli Oyj	10 000 000	10 123 745	1,25 % (-0,21 %)
eQ Varainhoito Oy	10 000 000	10 164 324	1,64 % (-0,21 %)
OP Varainhoito Oy	10 000 000	10 202 802	2,03 % (+0,4 %)
Yhteensä	30 000 000	30 490 871	



Sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **KOHA** = konsernihallinto
- **ELVO** = elinvoiman palvelualue
- **SIVI** = sivistyksen palvelualue
- **KYMP** = kaupunkiympäristön palvelualue
- **OSBU** = osallistuva budjetointi, asukkaat mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta koskevista asioista

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Valmistus omaan käyttöön** tuloslaskelmakaavassa = tuloslaskelman oikaisu, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tulokseen eliminoidaan, kun valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Ylijäämää taseessa** = aikaisempien vuosien ylijäämä + ennustettu yli-/alijäämä
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotaso tai muu osakokonaisuus
- **Rahoituskovenantti** = rahoitussopimukseen sisältyvä talouden tunnuslukuihin sidottu erityisehto

Väestö

- **Luonnollinen väestönlisäys** = syntyneiden enemmisyys eli elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus
- **Kuntien välinen nettomuutto** = kuntien välisen tulo- ja lähtömuuton erotus
- **Nettomaahanmuutto** = nettosiirtolaisuus eli maahan- ja maastamuuton erotus
- **Väkiluvun korjaus** = väkiluvun rekisterikorjaukset, jotka aiheutuvat pääsääntöisesti muuttotietoihin jälkikäteen tehdyistä korjauksista
- **Kokonaismuutos** = väestönlisäys + väkiluvun korjaukset
- **Väestönlisäys** = syntyneiden enemmyyden ja kokonaisnettomuuton summa

Työllisyys

- **Työttömyysaste** = työttömien prosenttiosuus työvoimasta
- **Nuorisotyöttömyys** = 15-24-vuotiaiden työttömien prosenttiosuus suhteessa saman ikäiseen väestöön
- **Työhaun kesto** = työhaun kesto vuorokausina
- **Aktivointiaste** = aktiivisten työvoimapolitiittisten palvelujen piirissä olevien prosenttiosuus suhteessa työttömiin työnhakijoihin ja palvelujen piirissä oleviin
- **Työmarkkinatuen kuntaosuus** = kunnan maksuosuus työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta, jonka osuus on sitä suurempi, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä
- **Terveysperusteiset poissaolot / HTV** = terveysperusteisten poissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden
- Liitteissä on kuvattuna henkilöstön tunnusluvut kumulatiivisena kertymänä